

Anexă

la ordinul ministrului energiei nr. 1286/14.12.2022

Planul Național de Redresare și Reziliență - Pilonul I. Tranziția verde - Componenta C6. Energie,
Măsura de investiții - Investiția I5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial

GHID SPECIFIC

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FINANȚĂRII
DIN FONDURI EUROPENE AFERENTE PNRR

**Sprijinirea investițiilor în modernizare, monitorizarea și
eficientizarea consumului de energie la nivelul operatorilor
economici în vederea asigurării eficienței energetice în sectorul
industrial**

Apel competitiv privind asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial

Cuprins

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL COMPETITIV	5
1.1. Măsura de investiții și obiectivul specific	6
1.2. Tipul apelului competitiv și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	8
1.3. Acțiunile și activitățile finanțabile	8
1.3.1. <i>Activități finanțabile, cu respectarea principiilor demarării lucrărilor, DNSH și cheltuielilor eligibile prevăzute în ghid</i>	<i>8</i>
1.3.2. <i>Cheltuieli eligibile</i>	<i>10</i>
1.3.3. <i>Asigurarea conformității măsurii cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01)</i>	<i>11</i>
1.4. Tipuri de solicitanți eligibili	13
1.5. Indicatori	14
1.6. Alocarea stabilită pentru apelul competitiv	15
1.7. Valoarea maximă a finanțării din fonduri europene	16
1.8. Condiții privind ajutorul de stat	18
1.8.1. <i>Sprijinul financiar</i>	<i>18</i>
1.8.2. <i>Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare atingerii unui nivel mai ridicat de eficiență energetică</i>	<i>18</i>
1.8.3. <i>Condițiile ce trebuie respectate din punct de vedere al conformării cu prevederile legale referitoare la ajutorul de stat sunt următoarele:</i>	<i>21</i>
➔ <i>1. Efectul stimulat și principiul demarării lucrărilor</i>	<i>21</i>
➔ <i>2. Intensitatea ajutorului de stat în cadrul prezentei măsuri</i>	<i>23</i>
➔ <i>3. Cumulul ajutorului de stat</i>	<i>23</i>
➔ <i>4. Neeligibile</i>	<i>23</i>
CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII	23
2.1. Eligibilitatea solicitantului	24
2.2. Eligibilitatea proiectului	29
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	31
CAPITOL 3. ETAPE SI DOCUMENTE NECESARE IN PROGRAM.....	36
3.1 Solicitanții se înscriu în program prin completarea cererii de finanțare - Anexa nr. 1 și atașarea anexelor obligatorii conform punctului 3.5 din prezentul capitol.	36

3.2 Documentele pentru validitatea cărora se solicită semnătura reprezentantului legal al societății aplicante, vor fi semnate electronic de către reprezentantul legal sau de către împuternicitul acestuia.	36
3.3 În cazul în care documentele sunt semnate de către persoana împuternicită de reprezentantul legal, se va atașa împuternicirea notarială, scanată sau semnată digital.	36
3.4 Atrag respingerea dosarului de validare următoarele:	36
3.5. Documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare în sistem.....	39
CAPITOLUL 4. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE.....	41
4.1. Înregistrarea solicitantului în sistem.....	41
4.2. Modalitatea de completare a Cererii de finanțare.....	41
4.2.1. Obiectivele și rezultatele proiectului	42
4.2.2. Context și justificare	42
4.2.3 Sustenabilitate.....	42
4.2.4 Relevanță	42
4.2.5 Riscuri	43
4.2.6 Complementaritate	43
4.2.7 Aplicarea principiilor orizontale	43
4.2.8 Descrierea investiției	45
4.2.9 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) și respectarea principiului DNSH	45
4.2.10 Studiul de fezabilitate	49
4.2.11 Analiza Cost- Beneficiu.....	50
4.2.12. Managementul de proiect.....	56
4.2.13. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli	57
4.2.14 Contribuția proiectului la tranziția verde	57
CAPITOLUL 5. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE.....	57
5.1 Descriere generală	57
5.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare	58
5.1.2 Evaluarea tehnico-economică a cererilor de finanțare	59
5.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor	59
CAPITOLUL 6. CONTRACTAREA PROIECTELOR	60
LINK-URI DIN LEGISLAȚIA APLICABILĂ	62

ACRONIME

DALI	-	Documentație pentru aviz lucrări de intervenție
DNSH	-	Principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ” sau „Do No Significant Harm” din engleză este o obligație la nivel european
DTAC	-	Documentație tehnică pentru aviz de construcție
EMS	-	Sistem de Management Energetic
GES	-	Gaze cu Efect de Seră
ME	-	Ministerul Energiei
MIPE	-	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
PNIESC	-	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice
PNRR	-	Planul Național de Redresare și Reziliență
PNRR C6 I5	-	Planul Național de Redresare și Reziliență - Pilonul I. Tranziția verde - Componenta C6. Energie, Măsura de investiții - Investiția I5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial. Sprijinirea investițiilor în modernizare, monitorizarea și eficientizarea consumului de energie la nivelul operatorilor economici în vederea asigurării eficienței energetice în sectorul industrial
PTh	-	Proiect tehnic
RTU	-	<i>Remote Terminal Units</i> , Unitate de prelevare date din proces industrial sau din câmp
SF	-	Studiu de fezabilitate conform prevederilor din Hotărârea nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare
STS	-	Serviciul de Telecomunicații Speciale
UIP	-	Unitatea de Implementare a Proiectelor

UNITĂȚI DE MĂSURĂ

MWh	-	Megawatt oră
tep	-	Tone Echivalent Petrol
tCO₂	-	Tone Echivalent CO ₂

LINK-URI DE ACCES

<https://proiecte.pnrr.gov.ro>

Platforma IT dezvoltată de MIPE-STs

<https://energie.gov.ro/pnrr>

Instrucțiuni privind utilizarea unor modalități alternative de depunere, alte informații

<https://energie.gov.ro/eficienta-energetica>

Pagina Direcției de Eficiență Energetică din Ministerul Energiei. Aici poate fi găsită și lista auditorilor energetici din România, autorizați de către autoritate.

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL COMPETITIV

Prezentul ghid este elaborat de Ministerul Energiei pentru a permite acordarea de finanțare din fondurile europene aferente Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării Planului de Redresare și Reziliență al României, pentru proiecte de investiții la nivelul operatorilor economici din industrie, cu impact direct în eficientizarea energetică a proceselor tehnologice și realizarea unor economii considerabile de energie și a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul contururilor energetice evaluate prin audit energetic la nivelul proiectelor. Acesta include informații referitoare la condițiile de finanțare, procedurile de evaluare și selecție a proiectelor și informații generale privind implementarea proiectelor.

Apelul competitiv pentru selecția proiectelor se lansează prin platforma electronică dedicată PNRR, modulul C6. Energie - I5 Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial.

Sprijinul financiar este acordat pentru investiții integrate destinate proiectelor privind eficiența energetică în industrie, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul PNRR C6 I5.

În situația în care, pe parcursul perioadei de depunere a proiectelor, intervin modificări care nu afectează semnificativ regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, Ministerul Energiei poate aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia, prin publicarea unei versiuni revizuite. Modificările legislative sunt aplicabile automat, prezentul ghid neînlocuind legislația specifică stabilită prin alte acte normative, decât dacă este precizat în mod explicit.

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din PNRR C6 I5 și, de asemenea, să consultați periodic pagina de internet www.energie.gov.ro/pnrr și <http://www.energie.gov.ro/eficienta-energetica> pentru a urmări eventualele comunicări/clarificări.

Atât formularul cererii de finanțare, cât și anexele acesteia, vor fi încărcate în platforma electronică dedicată PNRR, conform Manualului de instrucțiuni elaborat de MIPE-STS și publicat pe site-ul ME. În situația unor eventuale disfuncționalități ale platformei IT <https://proiecte.pnrr.gov.ro>, instrucțiunile privind utilizarea unor modalități alternative de depunere vor fi publicate pe site-ul ME <https://energie.gov.ro/pnrr>. Toate documentele din cadrul apelului competitiv vor fi prezentate în limba română.

Perioada de implementare a măsurii de investiții I5 nu va depăși data de 31 decembrie 2025, fiind operaționalizată prin apeluri succesive de proiecte în limita bugetului alocat acestei măsuri.

1.1. Măsura de investiții și obiectivul specific

Intervenția vizează promovarea investițiilor în sectorul energetic, domeniul eficiență energetică, în vederea asigurării contribuției la obiectivele stabilite prin Pactul Ecologic European, în Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) privind reducerea consumului de energie, precum și în cele stabilite în cadrul PNRR, prin creșterea eficienței energetice în industrie.

Principalul obiectiv urmărit este creșterea eficienței energetice, care va avea ca impact atât reducerea consumului de energie și a emisiilor GES, cât și reducerea intensității energetice, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul PNRR - Componenta C6. Energie, măsura de investiții I.5 Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial. În vederea aplicării prevederilor Regulamentului delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei din 28 septembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prin stabilirea indicatorilor comuni și a elementelor detaliate ale tabloului de bord privind redresarea și reziliența, măsura de investiții I.5., prezenta schemă de sprijinire a investițiilor în modernizare, monitorizarea și eficientizarea consumului de energie la nivelul operatorilor economici în vederea asigurării eficienței energetice în sectorul industrial stabilește următorul indicator comun legat de sprijinul acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, prezentat în Anexa la Regulamentul delegat (UE) 2021/2106:

economii în consumul anual de energie primară pentru entitățile care beneficiază de sprijin prin această măsură, în cadrul mecanismului. Valoarea de referință se referă la consumul anual de energie primară înainte de punerea în funcțiune a investiției¹, iar valoarea obținută se referă la consumul anual de energie primară pentru anul următor punerii în funcțiune a investiției, documentat pe baza **auditurilor energetice pe conturul energetic al proiectului**.

Investițiile finanțate în cadrul acestei măsuri vor avea **un impact pozitiv** în ceea ce privește:

- a) reducerea consumului de energie (energie electrică și termică, resurse energetice), de către beneficiari;
- b) reducerea emisiilor GES, raportate la economiile de energie realizate ca urmare a implementării investiției;
- c) reducerea intensității energetice a activității beneficiarilor;
- d) dezvoltarea unor sisteme de monitorizare a consumului de energie și a progreselor în materie de eficiență energetică realizate de către operatorii economici;
- e) susținerea financiară a serviciilor energetice furnizate de operatorii economici de specialitate;

¹ anul 2021, ca an de referință pentru proiectele depuse în apelul PNRR C6 I5

- f) stimularea investițiilor realizate de operatorii economici în vederea reducerii consumului de energie și creșterii eficienței energetice a activității economice.
- g) o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologică și mai competitivă, conducând la dezvoltarea durabilă, care se bazează, printre altele, pe un nivel înalt de protecție a mediului și pe îmbunătățirea calității acestuia.

Investițiile care vizează creșterea eficienței energetice a activității economice în cadrul **apelului competitiv** se vor conforma orientărilor tehnice indicate în Comunicarea Comisiei Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01) ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218(01))), conform cerințelor precizate în cuprinsul prezentului Ghid.

Etapele proiectului

- Depunerea documentelor prevăzute în anexele care fac parte din prezentul ghid
- Evaluarea administrativă și tehnico-economică
- Depunerea și soluționarea contestațiilor
- Semnarea contractului
- Implementarea proiectului

Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între momentul semnării contractului de finanțare și momentul operaționalizării investiției, la care se adaugă, dacă este cazul, și perioada de desfășurare a activităților Proiectului, cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării Contractului de Finanțare, conform regulilor de eligibilitate

- Monitorizarea indicatorilor de rezultat

Perioada de monitorizare a indicatorilor de rezultat este cuprinsă între momentul operaționalizării investiției și maximum trimestrul 4 din 2025, finalizată prin evaluarea îndeplinirii indicatorilor din proiect și depunerea raportului de audit energetic final

Perioada de monitorizare a durabilității și sustenabilității proiectului este cuprinsă în intervalul 2026 - 2028.

Prin realizarea proiectelor finanțabile în cadrul schemei de ajutor aferente se urmărește finalizarea a **cel puțin 50 de proiecte de eficiență energetică în industrie**, prin care să se realizeze economii considerabile de energie și reducerea emisiilor directe și indirecte de gaze cu efect de seră cu **cel puțin 30%**, în comparație cu emisiile ex ante, la nivelul conturului energetic al fiecărui proiect, **evaluat prin audit energetic**, reducere care urmează să fie monitorizată prin intermediul unei platforme informatice pentru centralizarea și analiza consumului național de energie, precum și creșterea procentuală a implementării sistemelor de management energetic EMS la nivelul operatorilor economici, inclusiv la nivelul întreprinderilor mari consumatoare de energie.

1.2. Tipul apelului competitiv și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul lansat prin prezentul ghid este **apel competitiv**, corelat cu obiectivele PNRR și în limita bugetului alocat.

Sesiunea din decembrie 2022

Data și oră începere depunere de proiecte: 14.12.2022, ora 8.30.

Data și oră închidere depunere de proiecte: 15.02.2022, ora 17.00.

În situația în care, la finalul acestui apel competitiv rămân fonduri neutilizate, Ministerul Energiei va deschide o nouă sesiune de înscriere.

Atenție!

Proiectele depuse înainte de data de deschidere, precum și după data de închidere a apelului competitiv, comunicate prin prezentul ghid, vor fi respinse automat.

Cererile de finanțare se vor depune prin platforma electronică dedicată PNRR cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid.

1.3. Acțiunile și activitățile finanțabile

1.3.1. Activități finanțabile, cu respectarea principiilor demarării lucrărilor, DNSH și cheltuielilor eligibile prevăzute în ghid

În cadrul acestei măsuri, vor putea fi finanțate proiecte care au ca obiectiv implementarea echipamentelor prevăzute la punctul (1) și a cel puțin a uneia dintre acțiunile menționate la punctul (2), astfel încât să se obțină o reducere **de cel puțin 30% a emisiilor indirecte și directe de GES** în comparație cu emisiile ex ante, la

nivelul conturului energetic al proiectului evaluat prin audit energetic, dar și realizarea indicatorilor obligatorii în prezenta măsură, care să fie monitorizați prin intermediul unei platforme informatice pentru centralizarea și analiza consumului național de energie, la finalul perioadei de monitorizare a indicatorilor de rezultat.

- (1) Implementarea unui număr de sisteme dedicate modernizării, monitorizării echipamentelor și eficientizării consumului de energie la nivelul operatorilor economici, ce vor include în mod obligatoriu, instalarea unui sistem de management al energiei EMS care va asigura contorizarea generală a consumului de energie, va realiza statistici privind consumul, va înregistra și analiza datele centralizate, va livra un raport periodic asupra acestor date și va eficientiza consumul de energie în timp real.

Următoarele caracteristici minime sunt obligatorii:

- Sistemul de management și monitorizare energetică va fi compatibil cu cerințele sistemului standard de management al energiei ISO 50001;
- Va permite vizualizarea în timp real a consumurilor energetice, a costurilor asociate, precum și a nivelului de emisii de gaze cu efect de seră;
- Sistemele de monitorizare vor fi formate din următoarele componente (*hardware* și *software*): senzori pentru instrumente de măsură și/sau instrumente de măsură și dispozitive de control pentru date de proces industrial; RTU (*Remote Terminal Units*) - Unitate de prelevare date din proces industrial sau din câmp, sistem de comunicare date, stație; Sistem de comunicare date; Stație master (stația la care ajung toate comunicațiile și care este legată de toate echipamentele și subsistemele); Sistem computerizat software, local sau cu funcționare în *cloud*, de prelucrare a datelor, recomandare a unor soluții sau acțiuni și/sau optimizarea acestor acțiuni;
- Pentru măsurarea și verificarea economiilor de energie cu ajutorul sistemului de monitorizare, se va avea în vedere ca acesta să aibă integrate metode și instrumente adecvate, conform celor descrise în Protocolul Internațional de Performanță în Măsurare și Verificare (IPMVP);
- Proiectul poate avea în vedere toate fluxurile de energie existente în cadrul întreprinderii solicitante, pentru care se va implementa sistemul de monitorizare (energie electrică, energie termică, energie mecanică, altele).

Operatorii economici care au deja implementat un sistem EMS sunt exceptați de la obligația instalării unuia nou în cadrul prezentei măsuri, cu condiția de a demonstra funcționalitatea acestuia la nivelul întreprinderii.

- (2) Fiecare cerere de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu cel puțin una din următoarele acțiuni:
- a) înlocuirea echipamentelor la nivelul operatorilor economici, re tehnologizarea și modernizarea sistemelor de producție, având ca rezultat creșterea eficienței energetice,
 - b) implementarea unor măsuri de recuperare a pierderilor de energie termică din procesele tehnologice,
 - c) sisteme de telegestiune,
 - d) sisteme privind identificarea vârfurilor de consum și eliberarea graduală a energiei și planificarea acesteia,
 - e) achiziția de platforme digitale de centralizare a datelor de consum și monitorizarea indicatorilor pe întreg ansamblul activității, la nivelul operatorilor, digitalizare și transfer date la distanță, diferite de EMS,
 - f) generarea de energie electrică și/sau termică, pentru autoconsum, în industrie, care respectă condițiile prevăzute în Anexa III la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative”,
 - g) alte pachete de măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice prin investiții în echipamente eficiente energetic, la nivelul operatorului economic cu impact major în reducerea consumului de energie, a emisiilor GES și a intensității energetice, încadrate în segmentul eficienței energetice în industrie, cu respectarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” - DNSH (2021/C58/01), excluzând activitățile legate de combustibili fosili.

Atenție!

Sistemele de producere a energiei din surse regenerabile nu sunt eligibile pentru finanțare prin prezenta măsură.

1.3.2. Cheltuieli eligibile

Active ce pot fi luate în considerare la stabilirea costurilor eligibile finanțabile

- **Instalații/echipamente specifice pentru întreprinderi din industrie, în scopul obținerii de economii de energie primară, pe baza auditului și bilanțului energetic**

(de exemplu: motoare, transformatoare, compresoare de aer, pompe, instalații/echipamente/sisteme de ventilație, sisteme de încălzire/răcire, boilere, arzătoare, schimbătoare de căldură, pompe de căldură, convertoare de frecvență, baterii de condensatoare, sisteme integrate de management al consumului de energie și altele);

- **Construcții aferente procesului industrial** care face obiectul proiectului de eficiență energetică (dar numai în scopul funcționării corecte a echipamentelor/instalațiilor).

1.3.3. Asigurarea conformității măsurii cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01)

Pentru a se asigura conformitatea măsurii cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01), cererile de proiecte vor exclude următoarea listă de activități:

- (i) activitățile legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval² (cu excepția proiectelor care au ca obiect generarea de energie electrică și/sau termică, precum și a infrastructurii conexe de transport și distribuție pe gaze naturale, care respectă condițiile prevăzute în Anexa III la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative”,
- (ii) activitățile din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante³,
- (iii) activitățile legate de depozite de deșeuri, incineratoare⁴ și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor⁵,
- (iv) activitățile în cadrul cărora eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate dăuna mediului.

² Cu excepția proiectelor din cadrul acestei măsuri care au ca obiect generarea de energie electrică și/sau termică, precum și a infrastructurii conexe de transport și distribuție pe gaze naturale, care respectă condițiile prevăzute în Anexa III la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01).

³ În cazul în care activitatea care beneficiază de sprijin generează emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt semnificativ mai mici decât valorile de referință relevante, ar trebui să se furnizeze o explicație a motivelor pentru care acest lucru nu este posibil. Valorile de referință stabilite pentru alocarea cu titlu gratuit pentru activitățile care intră în sfera de aplicare a sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/447 al Comisiei.

⁴ Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații destinate exclusive tratării deșeurilor periculoase nereciclabile și instalații existente, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice, captarea gazelor de evacuare pentru depozitare ori utilizare sau recuperarea materialelor din cenușa de incinerare, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație

⁵ Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații existente de tratare mecano-biologică, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice sau modernizarea operațiunilor de reciclare a deșeurilor separate pentru compostarea biodeșeurilor și digestia anaerobă a biodeșeurilor, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.

Activitățile și acțiunile eligibile

Activitățile și acțiunile din proiect sunt eligibile numai dacă se face dovada respectării indicatorilor stabiliți și angajați de aplicant, în baza **auditului energetic inițial**, și care se referă cel puțin la economia de energie și reducerea GES cu cel puțin **30% față de anul 2021** la nivelul conturului energetic al proiectului evaluat, la finalul perioadei de monitorizare a indicatorilor de rezultat, **conform Studiului de fezabilitate**, respectând prevederile DNSH și condițiile privind eligibilitatea cheltuielilor din ghid.

Alte activități decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile, dacă solicitantul dovedește necesitatea acestora în vederea realizării măsurii de eficiență energetică și sunt în conformitate cu obiectivele investiției, prin realizarea indicatorilor din auditul energetic, respectiv cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01). 1.3.4. Activități generale eligibile

- **Cheltuieli pentru investiția de bază:** construcții și instalații aferente proiectului, achiziție utilaje, echipamente tehnologice și funcționale, montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale;
- **Costurile cu asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor;**
- **Costurile cu dirigenție de șantier.**

Toate activitățile de pregătire a proiectului, inclusiv echipamente și elemente care sunt propuse pentru finanțare vor începe doar după depunerea cererii de finanțare, în vederea respectării principiului „demarării lucrărilor”.

Atenție!

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsuri minime obligatorii privind finanțarea proiectului din bugetul PNRR, conform secțiunii 3.5 Comunicare din cadrul PNRR.

Activitățile de comunicare vor fi adaptate din punct de vedere al valorii, frecvenței și complexității, în funcție de specificitatea proiectului gestionat de beneficiar. În toate activitățile de comunicare va fi afișată corect și vizibil emblema UE, sigla Guvernului României și sloganul prevăzut de regulament: „PNRR. Finanțat de Uniunea Europeană - Următoarea Generație UE”.

Cheltuielile aferente activităților de informare și publicitate se vor realiza în conformitate cu prevederile Manualului de Identitate Vizuală al PNRR, elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

1.4. Tipuri de solicitanți eligibili

Solicitanții eligibili sunt:

Operatori economici - microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, dar și întreprinderi mari și entități cu personalitate juridică înregistrate în România și care activează în conformitate cu legislația națională în domeniu, pe teritoriul României, respectând condiția înregistrării la ONRC.

Temei

- Legea nr. 31/1990 privind societățile republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările și completările ulterioare.

1.5. Indicatori

Toate proiectele vor demonstra contribuția la indicatorul de rezultat și la ținta prevăzută în PNRR.

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
Indicatorul I.1	Economii în consumul de energie primară ⁶ -30% pe conturul proiectului	tep (%)
Indicatorul I.2	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, directe și indirecte: Scădere estimată a gazelor cu efect de seră cu 30% pe conturul proiectului	echivalent tone de CO ₂ (%)
Indicatorul I.3	Reducerea intensității energetice	tep/mii lei (%)

Definițiile indicatorilor și indicații privind cuantificarea acestora

Indicatorul I.1 = Economii în consumul anual de energie primară

Formula de calcul: Diferența dintre valoarea consumului anual de energie primară, exprimată în MWh pentru anul ulterior implementării proiectului și anul 2021, evidențiată la nivel de contur al proiectului.⁷

Indicatorul I.2 = Scăderea anuală a cantității de emisii de gaze cu efect de seră, ulterior implementării proiectului, ca urmare a creșterii eficienței energetice.

Formula de calcul: Diferența dintre cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, redusă ca urmare a scăderii consumului de energie în anul ulterior implementării proiectului și în anul 2021, cu impact în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, exprimat în echivalent tone de CO₂.

Emisiile de CO₂ se vor calcula prin utilizarea factorului de emisii din Anexa VI a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (în funcție de combustibilul utilizat), care se înmulțește cu energia

⁶ Indicator comun conform Anexei privind lista indicatorilor comuni din Regulamentul delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei din 28 septembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/214 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prin stabilirea indicatorilor comuni și a elementelor detaliate ale tabloului de bord privind redresarea și reziliența

⁷ Valoarea de referință se referă la consumul anual de energie primară din 2021 pe conturul energetic evaluat, iar valoarea obținută se referă la consumul anual de energie primară pentru anul următor intervenției. Pentru procesele din întreprinderi, consumul anual de energie primară se documentează pe baza auditurilor energetice, în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2021/27/UE privind eficiența energetică

economisită propusă a se obține anual prin proiect, până la finalul perioadei de sustenabilitate a proiectului (măsurată în MWh). Pentru energia electrică economisită, factorul de emisii utilizat este 0,33 tone CO₂/MWh.

Indicatorul I.3 = raportul dintre cantitatea de energie necesară pe unitatea de producție sau pe activitatea pentru care se solicită finanțare și valoarea producției/activității. Formula de calcul: raportul anual dintre cantitatea de energie utilizată și producția sau activitatea proprie actuală a operatorului economic.

Toți indicatorii vor respecta criteriul diferenței dintre anul de referință 2021 și reducerea cu cel puțin 30% la finalul perioadei de monitorizare a indicatorilor de rezultat pe perioada celor 12 luni de monitorizare, din momentul în care proiectul pentru care s-a obținut finanțare devine operațional, la nivelul conturului energetic al proiectului evaluat prin auditul energetic inițial.

Fiecare interval procentual suplimentar de reducere peste indicele minim de 30% și angajat conform auditului inițial de către aplicant va fi punctat cu un număr adițional de puncte, conform Grilei tehnico-economice, anexa nr. 1 la Schema de ajutor de stat.

Toate evoluțiile valorice ale economiilor de energie, GES și intensității energetice se vor justifica prin audituri energetice.

Atenție!

Reducerea emisiilor indirecte și directe de GES va fi monitorizată prin intermediul platformei informatice pentru centralizarea și analiza consumului de energie, puse la dispoziție de Ministerul Energiei.

1.6. Alocarea stabilită pentru apelul competitiv

Bugetul total estimat al schemei este echivalentul în lei a sumei de **80.600.000 euro**, compus din bugetul aprobat pentru măsura de investiții 5 în valoare de 62.000.000 euro și suma suplimentară aferentă supra-contractării, în procent de 30%, conform Ordonanței de urgență nr. 124/ 2021, fonduri europene nerambursabile asigurate prin Mecanismul de Redresare și Reziliență în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență - Componenta C.6 Energie⁸. În cazul în care bugetul schemei de ajutor de stat nu se consumă integral după primul apel sau

⁸ Diferența dintre bugetul alocat prin PNRR pentru I5 și ajutorul de stat din prezenta schemă este dedicată dezvoltării platformei informatice pentru centralizarea și analiza datelor de consum de energie, la nivel național.

nu se ating țintele angajate, Ministerul Energiei va organiza un nou apel pentru suma rămasă neutilizată.

Conform art. 24 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobată prin Legea 178/2022, în scopul atingerii jaloanelor și țăintelor asumate prin PNRR, Ministerul Energiei, în calitate de coordonator de reforme și investiții cuprinse în Componenta C6 - Energie, poate solicita anticipat și justificat depășirea cu până la 30% a sumelor alocate în euro aferente PNRR C6 I5 conform art. 24 din OUG nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

1.7. Valoarea maximă a finanțării din fonduri europene

Pentru proiectele finanțate prin PNRR C6 I5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial se va respecta schema de ajutor de stat pentru investiții în favoarea măsurilor de eficiență energetică - art. 38 din GBER, exceptată de la notificare.

Intensitatea ajutorului de stat de până la 65% în costurile eligibile

Intensitatea ajutorului este de 30% din costurile eligibile.

Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 20% în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mici și cu 10% în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mijlocii conform art. 38 alin. (5) din Regulamentul UE 651/2014.

Pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 107 alin. (3) lit. (a) din TFUE, intensitatea ajutorului va fi majorată cu 15%, pentru investițiile situate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 107 alin. (3) lit. (c) din TFUE, intensitatea ajutorului va fi majorată cu 5% - art. 38

Cumulat, intensitatea ajutorului de stat nu va depăși 65% din costurile eligibile.

Finanțarea este eligibilă la nivelul unuia sau mai multor puncte de lucru ale unei întreprinderi.

Ajutorul din prezenta măsură se acordă în lei sub forma rambursării cheltuielilor efectuate și nu poate depăși 1.200.000 Euro pentru fiecare proiect, echivalent în lei la cursul de schimb valutar de 4,9189 lei/euro (curs inforeuro din noiembrie 2022).

Diferența până la valoarea totală a proiectului, în vederea asigurării sustenabilității acestuia, operaționalizării și respectării indicatorilor asumați, pe toată perioada implementării și monitorizării se asigură de către beneficiar. Acesta trebuie să aducă o contribuție financiară pentru diferența până la totalul costurilor proiectului fie din resurse proprii, fie din surse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui ajutor public.

Cererile de finanțare depuse se vor prioritiza în funcție de punctajul obținut conform Grilei de evaluare tehnico-economică, în limita bugetului alocat prezentei măsuri.

1.8. Condiții privind ajutorul de stat

1.8.1. Sprijinul financiar

Sprijinul financiar se va acorda solicitanților eligibili în conformitate cu regulile ajutorului de stat în baza **prevederilor art. 38 - Ajutoarele pentru investiții în favoarea măsurilor de eficiență energetică**, din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat.

Ajutorul nu se acordă unei întreprinderi care se află în dificultate în conformitate prevederile art. 2 pct. 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, cu modificările și completările ulterioare.

1.8.2. Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare atingerii unui nivel mai ridicat de eficiență energetică

I. Costurile eligibile sunt costurile suplimentare de investiții necesare atingerii unui nivel mai ridicat de eficiență energetică. Acestea sunt determinate după cum urmează:

(a) în cazul în care costurile investiției în eficiența energetică pot fi identificate ca investiție separată în costurile totale de investiții, aceste costuri legate de eficiența energetică constituie costurile eligibile;

(b) în toate celelalte cazuri, costurile investiției în eficiența energetică sunt identificate prin raportare la o investiție similară, a cărei eficiență energetică este mai redusă și care ar fi fost realizată în absența ajutorului. Diferența dintre costurile aferente celor două investiții permite identificarea costurilor legate de eficiența energetică și constituie costurile eligibile.

Costurile care nu sunt direct legate de obținerea unui nivel mai ridicat de eficiență energetică nu sunt eligibile.

Astfel, în vederea conformării acestor prevederi, solicitantul va justifica faptul că implementarea proiectului va conduce la depășirea standardelor Uniunii deja adoptate, chiar dacă acestea nu au intrat încă în vigoare, având în vedere următoarea definiție a standardelor Uniunii:

a) un standard obligatoriu al Uniunii care stabilește nivelurile care trebuie atinse în materie de mediu de către întreprinderile individuale;

sau

(b) obligația în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului (1) de a utiliza cele mai bune tehnici disponibile (BAT) și de a garanta că nivelurile de emisie a poluanților nu sunt mai ridicate decât nivelurile care s-ar fi înregistrat prin aplicarea BAT; în cazurile în care nivelurile emisiilor asociate BAT au fost definite în actele de punere în aplicare adoptate în temeiul Directivei 2010/75/UE, acele niveluri se vor aplica în sensul prezentului regulament, dacă nivelurile respective sunt exprimate ca interval, se va aplica limita în care se atinge BAT pentru prima dată.

Solicitantul va prezenta scenariul contrafactual (o investiție similară, a cărei eficiență energetică este mai redusă și care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului), costurile unui astfel de proiect, pentru a putea fi identificate costurile eligibile pentru ajutor de stat și vor specifica și demonstra încadrarea investiției pentru care solicită ajutorul de stat în cerințele auditului energetic inițial și completarea fișei privind scenariul contrafactual.

În cazul în care costurile investiției în eficiența energetică pot fi identificate ca o investiție separată în costurile totale de investiție, solicitantul va justifica în mod credibil de ce în cazul acestei investiții nu poate prezenta un scenariu contrafactual (o investiție similară, a cărei eficiență energetică este mai redusă și care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului). Scopul comparării investiției planificate cu o investiție de referință este acela de a se asigura că ajutorul este acordat numai pentru a acoperi costurile care rezultă din nivelul mai ridicat de eficiență energetică, deoarece alte costuri sunt excluse, așa cum se prevede în mod clar la paragraful 2 al articolului 38 din Regulament. Acesta nu vizează acoperirea cheltuielilor pe care întreprinderea le-ar fi avut oricum de suportat atunci când își înlocuiește, reînnoiește sau extinde echipamentul.

Prin urmare, în funcție de intervenția în domeniul eficienței energetice, trebuie să se identifice corect costurile eligibile și să se aplice scenariul contrafactual corect.

De exemplu, în cazul înlocuirii unui cazan, situația contrafactuală ar fi aceea de a investi într-un cazan mai puțin eficient din punct de vedere energetic. În acest caz, diferența dintre investiția într-un cazan eficient

din punct de vedere energetic și cea într-un cazan mai puțin eficient din punct de vedere energetic constituie costurile eligibile.

Toate categoriile de beneficiari vor completa modulul privind scenariul contrafactual din cererea de finanțare, astfel:

- se identifică o investiție alternativă mai puțin ecologică și care rezultă în economii de energie mai mici, care ar fi realizată în mod plauzibil fără ajutor (investiția de referință); diferența de cost dintre investiția efectivă și cea de referință va constitui costurile eligibile,
- în ceea ce privește echipamentele tehnologice, investiția de referință ar trebui să fie similară ca dimensiune și capacitate cu cea planificată,
- cheltuielile nu sunt eligibile în temeiul art. 38 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 în cazul în care sunt întreprinse îmbunătățiri doar pentru a asigura conformitatea cu standardele Uniunii; acestea se vor conforma prevederilor punctului 1.3.4. din prezentul ghid.

II. Conform art. 2 punct 103 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, eficiența energetică este definită ca fiind o cantitate de energie economisită determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după implementarea unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie.

În vederea justificării costurilor eligibile, solicitantul va analiza, în auditul energetic inițial, încadrarea echipamentelor solicitate pentru a fi finanțate din prezenta măsură, în această categorie. Echipamentele care nu demonstrează prin audit energetic condiția de economisire de energie în raport cu cea consumată în anul anterior finanțării, la nivelul proiectului întreprinderii, nu sunt eligibile.

*Nu se acordă ajutoare în temeiul prezentei scheme în cazul în care îmbunătățirile eficienței energetice la nivelul întreprinderilor sunt realizate pentru a se asigura respectarea de către acestea a standardelor Uniunii deja adoptate, chiar dacă acestea nu au intrat încă în vigoare. Aceasta constituie condiție de eligibilitate a proiectelor.

Cu toate acestea, dacă solicitantul nu respectă toate standardele care îi sunt aplicabile, Ministerul Energiei va verifica dacă proiectul de eficiență energetică pentru care se solicită ajutorul nu ar fi necesar pentru ca beneficiarul să respecte standardele adoptate la nivelul UE. În cazul în care un proiect este necesar pentru a respecta un standard al Uniunii, beneficiarul ar fi obligat să realizeze oricum proiectul respectiv (sau un proiect echivalent), iar ajutorul nu ar avea niciun efect stimulat. Prin urmare, un astfel de proiect nu este eligibil în cadrul prezentei măsuri.

În acest sens, aplicantul va analiza în proiect respectarea prevederilor incidente Deciziilor Comisiei Europene privind cele mai bune tehnici disponibile la nivelul categoriei de echipament pentru care se solicită finanțare, Deciziilor de punere în aplicare ale Comisiei Europene, în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului, demonstrând aceasta prin fișele tehnice de catalog ale echipamentelor din proiect, atașate SF.

1.8.3. Condițiile ce trebuie respectate din punct de vedere al conformării cu prevederile legale referitoare la ajutorul de stat sunt următoarele:

Solicitanții de finanțare vor completa anexa nr. 2 la schema de ajutor de stat, referitoare la conformitatea cu regulile de ajutor de stat.

➔ 1. *Efectul stimulat și principiul demarării lucrărilor*

În conformitate cu art. 2 alin. 23 și art. 6 alin.1 și 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, ajutoarele de stat acordate pentru proiecte în prezenta schema vor fi acordate doar în cazul în care acestea au **efect stimulat și respectă principiul demarării lucrărilor**.

„**Efectul stimulat**” înseamnă furnizarea ajutorului de stat pentru finanțarea proiectului, prin depunerea de către beneficiar a unei cereri de finanțare în cadrul apelului și completarea modulelor corespunzătoare din aceasta.

„Demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau instalarea unui echipament esențial, oricare alt angajament esențial prin care investiția devine ireversibilă. Achiziția de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor/autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată.

Solicitanții vor avea în vedere justificarea efectului stimulat al finanțării solicitate și respectarea principiului privind demararea lucrărilor în cazul proiectului propus spre finanțare. Efectul stimulat se va justifica prin demonstrarea progreselor realizate prin implementarea investiției (economii de energie, caracteristici superioare ale echipamentelor etc.).

Activitățile proiectului începute înainte de data depunerii cererii de finanțare la Ministerul Energiei (precum lucrări pregătitoare, obținerea avizelor și autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate, precum și a studiilor tehnice stabilite de standarde și normative pentru pregătirea proiectului), nu sunt considerate drept demarare/începere a lucrărilor și nu sunt eligibile pentru finanțare.

Solicitantul va completa în acest sens formularul privind Conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, respectiv anexa nr. 10 la schema de ajutor de stat.

În cazul în care costurile investiției în eficiența energetică nu pot fi identificate ca o investiție separată în costurile totale de investiție, solicitanții de ajutor de stat vor prezenta, alături de proiectul propus spre finanțare, și o investiție similară, a cărei eficiență energetică este mai redusă decât cea a proiectului pentru care solicită finanțare, și care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului, ceea ce este descris ca fiind **„scenariul contrafactual”**.

Solicitantul nu poate începe activitățile proiectului înainte de depunerea cererii de finanțare, și va trebui să respecte condițiile de eligibilitate a cheltuielilor prevăzute în ghid și prevederile conexe ale acestora. . În acest sens, activele sau acțiunile care sunt propuse pentru finanțare sau proiectul integral, după caz, pentru care se solicită finanțare și care sunt eligibile pentru decontare, nu se vor începe decât după depunerea cererii de finanțare, în vederea respectării principiului „demarării lucrărilor”.

În cazul în care activitățile care reprezintă „demararea lucrărilor”, conform definiției prezentate anterior, sunt demarate înainte ca

solicitantul să fi depus cererea de finanțare în cadrul apelului, întregul proiect nu este eligibil pentru finanțare și va fi respins.

➔ 2. Intensitatea ajutorului de stat în cadrul prezentei măsuri

Valoarea ajutorului de stat nu va depăși pragul de 1.200.000 EUR pentru o întreprindere, respectiv pentru un proiect de investiții, propus și fundamentat prin raportul de audit energetic.

Această valoare reprezintă costurile eligibile ale proiectului și nu va depăși intensitatea maximă calculată conform punctului 1.7 din prezentul ghid, din valoarea cheltuielilor eligibile rezultate urmare a aplicării scenariului contrafactual.

➔ 3. Cumulul ajutorului de stat

Pentru același beneficiar și aceleași cheltuieli eligibile în program în domeniul eficienței energetice ajutorul de stat acordat prin prezenta schemă nu se poate cumula cu alt ajutor de stat acordat, inclusiv de minimis.

➔ 4. Neeligibile

Nu sunt eligibile întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii, astfel cum sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Se va demonstra prin completarea în cererea de finanțare a codului CAEN pentru care se solicită finanțare.

CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII

Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare depuse în cadrul apelului competitiv va presupune următoarele aspecte:

- se verifică dacă proiectul a fost depus în condițiile specificate în prezentul ghid;
- se are în vedere completarea cererii de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid;
- pentru a fi declarat eligibil, solicitantul trebuie să îndeplinească cumulativ criteriile de eligibilitate a solicitantului, a proiectului și a cheltuielilor, prin

respectarea criteriilor din prezentul ghid și depunerii corespunzătoare a tuturor documentelor prevăzute la Capitolul 3;

- în procedura de verificare a eligibilității proiectului se va avea în vedere, printre altele, și respectarea **principiul DNSH („Do No Significant Harm”)** luând în considerare analiza DNSH anexată la componenta C.6 Energie din PNRR (<https://mfe.gov.ro/pnrr/>) la măsura de investiții I.5 și Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01), ce pot fi accesate la adresa:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN)

- Se va completa anexa 5, Grila de evaluare administrativă a proiectului.

După finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității tuturor cererilor de finanțare depuse în cadrul apelului competitiv, ME va publica lista cu solicitanții acceptați pentru finanțare, respectiv cu solicitanții respinși.

2.1. Eligibilitatea solicitantului

A. Solicitanții trebuie să îndeplinească următoarele condiții de natură juridică:

- a) Solicitantul se încadrează într-una dintre categoriile: microîntreprindere/întreprindere mică/întreprindere mijlocie/întreprindere mare, anume operatori economici care își desfășoară activitatea în România și sunt înregistrați la ONRC.

Se probează prin:

- Solicitantul va completa anexa nr. 1 - cererea de finanțare - secțiunea Declarația privind tipul întreprinderii

Atenție!

Societatea legal constituită în România, cu personalitate juridică conform legislației naționale în domeniu, precum și filialele legal constituite, pot depune cererea de finanțare în cadrul prezentei scheme, în vederea finanțării.

Sucursalele, agențiile, punctele de lucru și alte asemenea sedii, fără personalitate juridică, nu vor fi eligibile, decât prin depunerea cereri de finanțare de către societatea în cadrul căreia au fost înființate, cu respectarea prevederilor paragrafului anterior.

- b) Solicitantul este societate legal constituită, înregistrată la ONRC în România și își desfășoară activitatea în România la momentul depunerii cererii de finanțare.

În acest sens se va completa anexa nr. 1.

Încadrarea conform datelor unei întreprinderi, în cazurile în care aceasta este parteneră și/sau legată cu o altă întreprindere, conform prevederilor legale, se va realiza în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere specificațiile Ghidului privind definirea IMM-urilor, elaborat de Comisia Europeană, disponibil la adresa:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32003H0361>

Pentru întreprinderile care au cel puțin un exercițiu financiar încheiat, categoria întreprinderii se va stabili luând în considerare datele întreprinderilor din ultimul exercițiu financiar pentru care s-au depus și s-au înregistrat situațiile financiare la organul fiscal competent.

B. Solicitantul nu este eligibil dacă se încadrează într-una din situațiile de mai jos:

- 1) este în incapacitate de plată/în stare de insolvență conform prevederilor Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, după caz;
- 2) este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori fac obiectul unui aranjament cu creditorii sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în stare de faliment, lichidare, conducerea afacerilor de un administrator judiciar;
- 3) nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare în România;
- 4) este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice în conformitate cu prevederile art. 167 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- 5) pentru solicitant și/sau reprezentantul legal s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau printr-o decizie administrativă definitivă că aceștia se fac vinovați de abatere profesională gravă deoarece au încălcat actele normative cu putere de lege și normele administrative sau standardele etice aplicabile sectorului profesional din care face parte

persoana sau entitatea ori deoarece se fac vinovați de o conduită abuzivă care îi afectează credibilitatea profesională, atunci când o astfel de conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă, în sensul art. 136 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;

- 6) pentru solicitant și/sau reprezentantul legal s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă că aceștia se fac vinovați de comiterea de infracțiuni pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale, spălare de bani și finanțarea terorismului sau în alte activități ilegale, în sensul art. 136 alin. (1) lit. d) și următoarele din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
- 7) face obiectul unei decizii de recuperare neexecutate a Consiliului Concurenței, a Comisiei Europene, a unui furnizor/administrator de ajutor de stat sau a instanței, prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil cu piața internă;
- 8) este o întreprindere în dificultate, respectiv se află în cel puțin una dintre situațiile prevăzute la art. 2, punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

Se probează prin:

- ✓ Cererea de finanțare, modulul: categoria întreprinderii
- ✓ Declarația privind conformitatea cu ajutorul de stat (anexa nr. 2 la schema de ajutor de stat)
- ✓ Certificatul de atestare fiscală
- ✓ Declarația de eligibilitate

C. Reprezentantul legal al solicitantului, inclusiv membrii Unității de Implementare a Proiectului (UIP) sau echipa de proiect, nu se află în situație de conflict de interese, astfel cum este definit de legislația națională.

- Declarația privind conflictul de interese, anexa nr. 7

D. Solicitantul demonstrează capacitate de management de proiect și capacitate tehnică pentru susținerea activităților proiectului, prin informații privind

UIP/echipa de proiect.

Se probează cu:

- anexa nr. 1, secțiunea privind UIP/echipa de proiect a solicitantului și completarea datelor din secțiunea anexei nr. 1.

Obligația constituirii UIP (Unitatea de Implementare a Proiectelor) se aplică întreprinderilor mijlocii și societăților comerciale constituite în baza Legii nr. 31/1990 (întreprinderi mari).

Obligația constituirii echipei de proiect se aplică și în cazul categoriei microîntreprinderilor și întreprinderilor mici.

La nivelul ambelor structuri se va desemna persoana de contact, în persoana reprezentantului legal al întreprinderii sau alt reprezentant cu atribuții de decizie. Ambele structuri sus-mentionate se pot constitui atât din personal intern/încadrat, cât și extern întreprinderii.

Fiecare structură va cuprinde în mod obligatoriu și personal tehnic specializat.

E. a) Solicitantul demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului printr-o cifră de afaceri înregistrată în ultimii doi ani fiscali sau în ultimul an fiscal, după caz, în corespondență cu anul constituirii:

- în valoare minim egală cu valoarea grantului solicitat, pentru întreprinderile mijlocii și mari;
- în proporție de 50% din valoarea grantului solicitat, pentru aplicanții din categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici.

b) Dacă solicitantul nu îndeplinește criteriul privind cifra de afaceri, trebuie să dovedească accesul la o linie de credit valabilă pe durata de implementare a proiectului, care să dovedească capacitatea financiară, conform paragrafului a), printr-o scrisoare de confort angajantă emisă de o instituție bancară. De asemenea, își va asuma acoperirea sumelor aferente cheltuielilor neeligibile aferente proiectului.

Probează cu:

- Situațiile financiare/bilanț contabil se vor aproba conform procedurii interne a întreprinderii (anexa nr. 1) privind asumarea acoperirii sumelor aferente cheltuielilor neeligibile din proiect.

De asemenea, contractul de credit sau scrisoarea de confort angajantă, emise de o instituție financiară sau bancară din România, în cazul în care nu îndeplinește condițiile capacității financiare.

Întreprinderile cu activitate mai mică de 2 ani vor depune aceste documente pentru exercițiile financiare încheiate.

F. Solicitantul justifică necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat (efectul stimulat, scenariul contrafactual, conformarea normelor de ajutor de stat).

Se probează prin:

- Anexa nr.1 (date privind finanțări anterioare obținute de solicitant și conformitatea cu regulile de exceptare de la notificare a ajutorului de stat),
- Declarația privind conformitatea cu ajutorul de stat din anexa nr.2 la schema de ajutor de stat,
- Nu a demarat lucrările înaintea depunerii cererii de finanțare în platforma electronică dedicată măsurii I.5.
- Solicitantul va prezenta scenariul contrafactual (o investiție similară, a cărei eficiență energetică este mai redusă și care ar fi fost realizată în mod credibil în absența ajutorului), costurile unui astfel de proiect, pentru a putea fi identificate costurile eligibile pentru ajutor de stat, conform punctului 1.8.2.

G. Să nu beneficieze, până la data solicitării ajutorului de stat din prezenta măsură, de alte ajutoare de stat sau de minimis pentru aceleași cheltuieli eligibile în prezenta măsură, în domeniul eficienței energetice. (Declarația privind conformitatea cu ajutorul de stat _ Anexa 10 la ghid).

H. Solicitantul se angajează să aplice măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, instalarea echipamentelor pentru care a obținut finanțare și realizarea indicatorilor, conform auditului energetic inițial, în proiectul pentru care se solicită finanțare prin Investiția I.5, în perioada de monitorizare, calculat de la momentul operaționalizării proiectului.

Se probează prin:

- Raportul de audit energetic inițial și Studiul de fezabilitate, în corelare cu secțiunea Sustenabilitate din Cererea de finanțare

I. Solicitantul respectă prevederile Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică privind obligația legală de transmitere a chestionarului de analiză energetică la autoritatea abilitată, conform prevederilor legale, a programului de îmbunătățire a eficienței energetice, precum și dovada contractului/colaborării cu un auditor/manager energetic atestat, conform categoriei căreia aparține aplicantul, cu încadrarea în prevederile Legii nr 121/2014 privind eficiența energetică cu modificările și completările ulterioare.

- Se va face dovada la momentul înscrierii prin transmiterea numărului de înregistrare al raportului de la autoritatea competentă /dovada scanată a raportului și evidențierea datei înregistrării în cadrul întreprinderii.

J) Solicitantul va justifica faptul că implementarea proiectului va conduce la depășirea standardelor Uniunii deja adoptate, chiar dacă acestea nu au intrat încă în vigoare, având în vedere definiția standardelor Uniunii prevăzută la punctul 1.8.2.

2.2. Eligibilitatea proiectului

Proiectele depuse în cadrul Investiției I.5 Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial trebuie să respecte următoarele condiții:

Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în PNRR, Pilonul I. Tranziția verde - Componenta C6. Energie, Investiția I.5 Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial, definite în prezentul ghid al solicitantului, demonstrează contribuția la rezultatele PNRR, respectă principiul DNSH („Do No Significant Harm”), legislația Uniunii Europene și legislația națională relevantă privind protecția mediului.

a) Proiectul cuprinde acțiuni eligibile din cele enumerate la secțiunea Acțiuni eligibile din prezentul ghid sau pentru care se face dovada contribuției la obiectivele PNRR - Investiția 5, urmărind indicatorii din auditul energetic pentru anul 2021 (va identifica cel puțin indicatorii principali privind economia de consum, reducerea GES și a intensității energetice la nivelul proiectului), raportat la auditul energetic în care se angajează valorile indicatorilor privind economia de consum și reducerea GES în perioada derulării proiectului (perioada de monitorizare), cu respectarea reducerii totale la finalul perioadei de monitorizare a indicatorilor de 30% **la nivelul proiectului și a reducerii intensității energetice**, raportat la anul de referință”.

Pentru a se asigura conformitatea măsurii cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01), cererile de proiecte vor exclude următoarea listă de activități:

- (i) activitățile legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval, (cu excepția proiectelor care au ca obiect generarea de energie electrică și/sau termică, precum și a infrastructurii conexe de transport și distribuție pe gaze naturale, care respectă condițiile prevăzute în anexa III la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificativ”),
- (ii) activitățile din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante
- (iii) activitățile legate de depozite de deșeuri, incineratoare și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor
- (iv) activitățile în cadrul cărora eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate dăuna mediului.

b) Proiectul este implementat pe teritoriul României;

c) Proiectul respectă perioada de implementare a proiectului, urmată de perioada de monitorizare, la sfârșitul căreia se vor realiza indicatorii de rezultat, urmată de perioada de monitorizare în care se va urmări rentabilitatea și menținerea funcționalității echipamentelor instalate prin program, precum și sustenabilitatea rezultatelor obținute;

- d) Proiectul cuprinde acțiuni eligibile din cele enumerate la secțiunea Acțiuni eligibile din prezentul ghid;
- e) proiectul respectă principiul “demararea lucrărilor” prevăzut la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014. Toate activitățile legate de proiect (Studiul de fezabilitate, achiziția de teren, etc.) pot fi realizate de la data la care solicitantul depune oferta pentru finanțare la Ministerul Energiei, cu respectarea principiului “demararea lucrărilor”;
- f) Proiectul respectă principiul “efectului stimulat” conform prevederilor art. 6 alin. 1 și 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
- g) Durata de implementare a proiectului este cuprinsă între momentul semnării contractelor de finanțare și momentul operaționalizării investiției, la care se adaugă, dacă este cazul, și perioada de desfășurare a activităților Proiectului, după depunerea cererii de finanțare și înainte de semnarea Contractului de Finanțare, conform regulilor de eligibilitate;
- h) Informațiile din Cererea de finanțare și anexele acesteia sunt corelate cu informațiile din studiul de fezabilitate elaborat în baza H.G. nr. 907/2016, conform anvergurii și profilului investiției;
- i) Valoarea ajutorului de stat solicitat din prezenta măsură nu depășește echivalentul în lei a 1.200.000 EUR/proiect.
- j) Proiectul va respecta condiția cheltuielilor eligibile pentru finanțare din prezenta măsură, conform specificațiilor de la punctul 1.8.2. din ghid;
- k) Proiectul este fundamentat pe audit energetic, în care se angajează valorile indicatorilor privind reducerea consumului energetic, a emisiilor de GES și a intensității energetice, pe perioada derulării proiectului, raportat la conturul energetic al proiectului. Auditurile energetice se realizează și se semnează de către un auditor energetic autorizat de autoritatea competentă;
- l) Activitatea economică (codul CAEN) pentru care se solicită finanțarea este eligibilă, iar prin proiect nu se sprijină în niciun fel activitățile excluse conform art. 1, alin. 3 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014.
- m) Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalității de șanse și accesul pe piața forței de muncă, condiții de muncă echitabile, protecție și incluziune socială, conform prevederilor Pilonului european al drepturilor sociale, precum și cele privind dezvoltarea durabilă, achizițiile publice, informare și publicitate, ajutorul de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile fondurilor europene,

Se probează prin:

- Anexa nr.1 - Cererea de finanțare, în corelare cu secțiunea Solicitant din Cererea de finanțare.

n) Bugetul proiectului este detaliat și respectă indicațiile privind încadrarea în categoriile de cheltuieli eligibile.

Se probează prin:

- Anexa 1, Secțiunea Buget - Activități și cheltuieli din Cererea de finanțare.
- Anexa 2, Schema ajutor de stat.

o) Echipamentele/soluțiile pentru care se solicită finanțare respectă standardele internaționale în vigoare, sunt echipamente noi/de generație nouă și respectă prețul rezonabil (mediu) al pieței pentru categoria respectivă de echipament, la momentul solicitării finanțării.

- Se probează prin prețul de catalog și minim trei oferte, la depunerea cererii de finanțare și a fișelor tehnice de catalog pentru fiecare echipament pentru care se solicită finanțare, în conformitate cu studiul de fezabilitate, din care să reiasă îndeplinirea condiției privind depășirea standardelor UE adoptate, dacă există standarde obligatorii în acest sens, sau conformarea cu reglementările comunitare privind aplicarea BAT (în aplicarea Deciziilor Comisiei Europene de punere în aplicare a prevederilor Directivei 2010/75/UE)

Prezentele prevederi se completează cu specificațiile Capitolului III din ghid.

Îndeplinirea condițiilor de natură instituțională, legală și financiară, se probează cu aplicarea corespunzătoare de către Ministerul Energiei a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

2.3. Eligibilitatea cheltuielilor

A. Baza legală:

- Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat;

- Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- Comunicarea Comisiei Europene- Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie C/2022/481;
- Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României din 3 noiembrie 2021;
- Ordinul ministrului energiei prin care se implementează Schema de ajutor de stat;
- Alte norme naționale și europene aplicabile la data semnării contractelor de finanțare;
- Ordonanța de urgență nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobată prin Legea 178/2022;
- **HOTĂRÂRE nr. 209 din 14 februarie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021** privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobată prin Legea 178/2022;
- Ordonanța de urgență nr. 70/ 2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin PNRR, toate cheltuielile trebuie să respecte prevederile ghidului, să corespundă obiectivelor PNRR, să fie indispensabile atingerii obiectivelor proiectului, să fie incluse în Cererea de finanțare aprobată și defalcate în bugetul cererii de finanțare.

Cheltuielile eligibile efectuate de către un Beneficiar în cadrul proiectului se rambursează acestuia din fonduri europene într-o proporție dată de rata de finanțare stabilită în Contractul de finanțare.

Pentru proiectele finanțate prin Investiția I.5. se va respecta schema de ajutor de stat pentru investiții în favoarea măsurilor de eficiență energetică - art. 38 din GBER, exceptată de la notificare.

Atenție!

Achiziția echipamentelor/lucrărilor/serviciilor pentru care se solicită finanțare din prezenta măsură se va realiza conform metodologiei publicate de MIPE privind monitorizarea și respectarea normelor cadru de achiziție în cadrul PNRR pentru beneficiarii privați.

Intensitatea maximă a ajutorului de stat este de 65% din costurile eligibile, fiind calculată conform art. 1.7 din prezentul Ghid.

Notă: Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiar, pentru a asigura sustenabilitatea proiectului angajat pe toata perioada valabilității contractului de finanțare.

- Cheltuielile privind informarea, publicitatea și auditul financiar sunt obligatorii.

B. Pentru a fi eligibile, cheltuielile trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- să fie însoțită de facturi, în conformitate cu prevederile legislației naționale, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate, identificate și decontate;
- să respecte prevederile de la punctul 1.3.4 și să demonstreze datele tehnice ale echipamentelor prin fișe tehnice atașate (fișe tehnice de catalog pentru fiecare echipament pentru care se solicită finanțare, în conformitate cu studiul de fezabilitate, din care să reiasă îndeplinirea condiției privind depășirea standardelor UE adoptate, dacă există standarde obligatorii în acest sens, sau conformarea cu reglementările comunitare privind aplicarea BAT (în aplicarea Deciziilor Comisiei Europene de punere în aplicare a prevederilor Directivei 2010/75/UE),
- să fie în conformitate cu metodologia publicată de MIPE privind monitorizarea și respectarea normelor cadru de achiziție în cadrul PNRR pentru beneficiari privați,
- să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare încheiat cu Ministerul Energiei;
- să fie conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare, în special în ceea ce privește ajutorul de stat și achizițiile publice;

- să fie în conformitate cu prevederile Ghidului de finanțare și Schemei de ajutor de stat pentru aprobarea programului de finanțare aferent Investiției I.5 Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial,
- cheltuielile cofinanțate din fondurile PNRR prin măsura de investiții I.5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial nu au fost finanțate și nu sunt finanțate în prezent din alte fonduri publice,
- toate activele corporale achiziționate prin proiect trebuie să fie noi și să respecte standardele internaționale corespunzătoare categoriei de echipament.

C. Sunt eligibile doar următoarele cheltuieli pentru beneficiarii din program:

- Costurile cu asistenta tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor
- Costurile cu dirigenție de șantier
- Cheltuieli pentru investiția de bază: Construcții și instalații, Achiziție utilaje, echipamente tehnologice și funcționale, Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Atenție!

Cheltuielile pentru TVA nu sunt eligibile din măsurile prevăzute prin Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență.

Orice alte cheltuieli, față de cele enumerate mai sus, sunt neeligibile.

D. Implementarea financiară a proiectului

Baza legală:

Implementarea financiară se efectuează prin mecanismul cererilor de transfer, în conformitate cu prevederile OUG nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului

instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, aprobată prin Legea nr. 178/2022, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și a prevederilor H.G. nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 124/2021. Obligațiile beneficiarului și ale Ministerului Energiei referitor la plăți sunt detaliate în contractul de finanțare.

Cererea de transfer reprezintă cererea depusă de către un beneficiar, prin care se solicită Ministerului Energiei virarea sumelor, în baza contractului de finanțare și a documentației justificative stabilite în cadrul acestuia.

Documentele justificative ce vor fi anexate cererilor de transfer, termenii și condițiile privind derularea operațiunilor financiare cu beneficiarii, precum condițiile de acordare a sumelor solicitate prin cererile de transfer, termenul maxim de efectuare de către Ministerul Energiei a plăților, precum și alte aspecte specifice se vor stabili prin contractul de finanțare, ce va fi încheiat între beneficiar și Ministerul Energiei.

După semnarea contractelor de finanțare, beneficiarii vor raporta Ministerului Energiei periodic sumele estimate a fi efectiv utilizate în trimestrul următor, în lei, pentru proiectele finanțate prin PNRR. Obligația raportării și data maximă de raportare pentru beneficiari se vor stabili prin contractul de finanțare.

Beneficiarii vor depune la Ministerul Energiei cereri de transfer pentru plățile care urmează a fi efectuate (efectiv plătite), aferente sumelor utilizate în trimestrul anterior. Aceste solicitări de fonduri pentru efectuarea plăților vor fi asumate și depuse la Ministerul Energiei de către beneficiarii care au utilizat sume în trimestrul anterior. Cererile de transfer pentru efectuarea plăților se vor depune la începutul primei luni din trimestrul următor celui în care au fost utilizate sumele (termenul maxim se va stabili prin contractul de finanțare).

În termen de maximum 15 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar la Ministerul Energiei a cererii de transfer întocmite conform contractului de finanțare, Ministerul Energiei autorizează cheltuielile cuprinse în cererea de transfer și efectuează plata sumelor autorizate, în termen de maximum 20 de zile de la aprobarea documentelor de către ordonatorul principal de credite. Pentru depunerea de către beneficiar a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de Ministerul Energiei, termenele pot fi suspendate.

În cazul ultimei cereri de transfer depuse de beneficiar în cadrul proiectului, termenul privind autorizarea cheltuielilor cuprinse în cererile de transfer poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale, fără a depăși 45 de zile.

După efectuarea plății, Ministerul Energiei notifică beneficiarilor plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de transfer.

Beneficiarii de proiecte finanțate din fonduri europene prin PNRR au obligația să țină o evidență contabilă distinctă pentru proiect, folosind conturi analitice distincte.

În vederea efectuării reconcilierii contabile dintre conturile contabile ale Ministerului Energiei și cele ale beneficiarilor pentru proiectele implementate în cadrul PNRR, beneficiarii au obligația transmiterii trimestriale, până la data de 20 a lunii următoare perioadei de raportare, a formularului - Notificare cu privire la reconcilierea contabilă, din care să rezulte sumele primite, conform prevederilor din contractele de finanțare încheiate.

CAPITOL 3. ETAPE SI DOCUMENTE NECESARE IN PROGRAM

3.1 Solicitanții se înscriu în program prin completarea cererii de finanțare - Anexa nr. 1 și atașarea anexelor obligatorii conform punctului 3.5 din prezentul capitol.

3.2 Documentele pentru validitatea cărora se solicită semnătura reprezentantului legal al societății aplicante, vor fi semnate electronic de către reprezentantul legal sau de către împuternicitul acestuia.

3.3 În cazul în care documentele sunt semnate de către persoana împuternicită de reprezentantul legal, se va atașa împuternicirea notarială, scanată sau semnată digital.

3.4 Atrag respingerea dosarului de validare următoarele:

Condiții Generale

- nerespectarea termenului de depunere a proiectului;
- lipsa unui document, neprezentarea acestuia la înscriere sau în interiorul termenului de clarificări sau depășirea perioadei de valabilitate a documentului, conform prevederilor ghidului și ale anexelor specificate în prezentul capitol;
- neîndeplinirea unui criteriu de eligibilitate sau a unei cerințe tehnice, conform prevederilor prezentului ghid;
- netransmiterea răspunsului la clarificări privind oricare dintre documentele depuse, cu respectarea termenului de 7 zile;
- informațiile din Cererea de finanțare nu corespund informațiilor din Studiul de fezabilitate sau auditul energetic,
- nu se face dovada existenței tuturor avizelor (certificat de urbanism, certificat de mediu, etc. necesare implementării proiectului, sau dovada) inclusiv Hotărâre AGA/CA, aprobarea acționarilor, contrasemnate de reprezentantul legal al

întreprinderii. **Acestea urmează a se obține, în cazul în care nu există, până la semnarea contractului de finanțare.**

- nerespectarea condițiilor de eligibilitate a cheltuielilor din prezenta măsură;
- nerespectarea capitolului Principii Orizontale din anexa nr. 1 la cererea de finanțare și a legislației în domeniu. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea principiilor prevăzute în Pilonul european al drepturilor sociale (disponibil la https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro).
- nedepunerea documentului doveditor pentru linia de creditare, în vederea cofinanțării proiectului pentru întreaga perioadă de implementare (contract credit/scrisoare de confort angajantă),
- specificarea neîntemeiată sau irelevantă a principiilor esențiale din ghid, precum principiul DNSH, principiul stimulat, principiul demarării lucrărilor, scenariul contrafactual.

Condiții specifice obligatorii în vederea eligibilității cererii de finanțare, cu respectarea principiului de “a nu prejudicia în mod semnificativ”

- a) încadrarea în una din categoriile de beneficiari în cadrul programului, conform punctului 2.1 din Ghid;
- b) semnarea documentelor de către reprezentantul legal al operatorului economic,
- c) completarea grilei de evaluare administrativă, anexa nr.5, cuprinzând documentele atașate/depuse la înscriere, toate semnate de reprezentantul legal al operatorului economic;
- d) împuternicirea notarială valabilă, dedicată programului, scanată, în situația în care cererea de finanțare este semnată de către altcineva decât solicitantul;
- e) documentele doveditoare ale calității de proprietar/administrator, concesionar sau locatar/comodatar/superficiar cu drept de superficie pentru imobilul în care se implementează proiectul (extras de carte funciară nu mai vechi de 30 de zile la data înscrierii, însoțite de act dobândire a proprietății, contract de concesiune/chirie/comodat/superficie, după caz, valabile pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului), scanate. În cazul în care beneficiarul nu este proprietarul imobilului pe care se implementează proiectul, documentele doveditoare ale calității de administrator, concesionar sau locatar/comodatar/superficiar cu drept de superficie sau alte dezmembrăminte ale dreptului de proprietate vor fi însoțite de extrasul de carte funciară (nu mai vechi de 30 de zile la data înscrierii) al respectivului imobil, precum și de acordul proprietarului cu privire la implementarea proiectului;
- f) dovada unui cont deschis la Trezoreria Statului, pentru care titular este solicitantul finanțării, sau dovada deținerii unui cont bancar/SWIFT;
- g) solicitantul respectă prevederile de la punctul 2.1 literele A. și B. din prezentul ghid, nu se află sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;
- h) dovada înregistrării codului principal CAEN declarat la înscriere care nu trebuie să

se afle în unul din sectoarele și domeniile prevăzute la art. 1 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

i) respectă obligația de a depune certificatul de atestare fiscală privind plata impozitelor și taxelor locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele solicitantului, de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială se va implementa proiectul, precum și de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are sediul social, în termen de valabilitate la data înscrierii (eliberat cu maximum de 30 de zile înainte de depunerea cererii de finanțare), în format PDF (pentru situațiile în care solicitantul are sediul în altă localitate decât cea în care se implementează proiectul);

j) respectă obligația de a depune certificatul de atestare fiscală (electronic/scanat), privind obligațiile de plată către bugetul de stat a taxelor, impozitelor, contribuțiilor și amenzilor, emis pe numele solicitantului, de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor Publice, în termen de valabilitate la data înscrierii (eliberat cu maximum de 30 de zile înainte de depunerea ofertei), emis în SPV, conform prevederilor legale în vigoare;

k) respectă obligația depunerii fișei de prezentare a echipei de proiect/UIP, după caz, cu dovada experienței personalului în domeniul de implementare a proiectului și specificarea responsabilităților punctuale ale fiecăruia, inclusiv prin depunerea atestatelor instalatorilor și auditorilor energetici implicați, eliberate de autoritățile competente (anexa nr. 1)

l) respectă obligațiile privind proiectul tehnic în sensul prevederilor de la punctul 2.2 din prezentul Ghid, anume: proiectul este implementat pe teritoriul României; cuprinde acțiuni eligibile din cele enumerate la secțiunea Acțiuni eligibile din prezentul ghid sau pentru care se face dovada contribuției la obiectivele PNRR - Investiția 5, urmărind indicatorii din auditul energetic pentru anul anterior finanțării, raportat la auditul energetic în care se angajează valorile indicatorilor privind reducerea consumului energetic și a emisiilor de GES, pentru perioada derulării proiectului, până la finalizarea perioadei de monitorizare a indicatorilor; graficul de implementare a acțiunilor din proiect și graficul de eşalonare a cheltuielilor se încadrează în perioada de eligibilitate (între data depunerii aplicației pentru ajutor și data preconizată pentru operaționalizarea proiectului); respectă prevederile privind principiul „efectului stimulat”;

Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalității de șanse și accesul pe piața forței de muncă, condiții de muncă echitabile, protecție și incluziune socială, conform prevederilor Pilonului european al drepturilor sociale, precum și cele privind dezvoltarea durabilă, achizițiile publice, informare și publicitate, ajutorul de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile fondurilor europene.

m) TVA deductibil/nedeductibil- depunerea dovezii calității de societate plătitoare de TVA deductibil.

n) fișe tehnice ale echipamentelor, conform punctului 2.2., lit. n) și 1.8.2. din prezentul ghid.

3.5. Documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare în sistem

- cererea de finanțare, **anexa 1**;
- opis documente atașate;
- împuternicire notarială (după caz);
- audit energetic inițial, care va stabili indicatorii angajați de către solicitant, conform punctului 1.5 din Ghid, la nivelul conturului proiectului;
- formularul privind Conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea art. 107 și 108 din tratat, inclusiv justificarea efectului stimulat (anexa nr. 2 la schema de ajutor de stat);
- situațiile financiare/bilanț contabil aprobat, care probează existența capacității financiare conform ghidului sau, în cazul neîndeplinirii acestor condiții, scrisoare de intenție/contract de credit/scrisoare de confort angajantă (corelat cu criterial capacității financiare);
- numărul de înregistrare al raportului de la autoritatea competentă/dovada scanată a raportului și evidențierea datei înregistrării în cadrul întreprinderii (se referă la: chestionarele de analiză energetică a consumatorilor de energie ale operatorilor economici care folosesc o cantitate de energie mai mare și mai mică de 1.000 tep/an, precum și la Programele de îmbunătățire a eficienței energetice întocmite de operatorii economici care consumă anual o cantitate de energie de peste 1.000 tep/an);
- dovada existenței tuturor avizelor (certificat de urbanism, certificat de mediu, etc) necesare implementării proiectului sau dovada depunerii solicitării și estimarea autorității la care au fost depuse privind termenului de obținere a acestora), inclusiv Hotărâre AGA/CA, aprobarea acționarilor întreprinderii, contrasemnată de reprezentantul legal al întreprinderii.

În cazul lipsei unuia dintre documentele enumerate mai sus, solicitantul va depune un angajament privind obținerea acestuia până la semnarea contractului de finanțare, sub condiția declarării neeligibilității în cazul neprezentării acestuia (anexa nr. 2).

- extras de carte funciară nu mai vechi de 30 de zile la data înscrierii, însoțit de actul de dobândire a proprietății, contract de concesiune/chirie/comodat/superficie, după caz, valabile pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului, scanate. În cazul în care beneficiarul nu este proprietarul imobilului pe care se implementează proiectul, documentele doveditoare ale calității de administrator, concesionar sau locatar/comodatar cu drept de superficie sau alte dezmembrăminte ale dreptului de proprietate vor fi însoțite de extrasul de carte funciară (nu mai vechi de 30 de zile la data înscrierii) al respectivului imobil, precum și de acordul proprietarului cu privire la implementarea proiectului.
- cont la Trezoreria Statului sau face dovada deținerii unui cont bancar/SWIFT.
- certificatul de atestare fiscală privind plata impozitelor și taxelor locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele solicitantului, de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială se va implementa proiectul, precum și de

către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are sediul social, nu mai vechi de 30 de zile la data înscrierii, în format PDF (pentru situațiile în care solicitantul are sediul în altă localitate decât cea în care se implementează proiectul)

- certificatul de atestare fiscală (electronic/scanat), privind obligațiile de plată către bugetul de stat a taxelor, impozitelor, contribuțiilor și amenzilor, emis pe numele solicitantului, de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor Publice, nu mai vechi de 30 de zile la data înscrierii, emis în SPV, conform prevederilor legale în vigoare,
- studiul de fezabilitate,
- actul de reglementare pentru protecția mediului și Declarația pentru siturile Natura 2000/Avizul Natura 2000. Dacă solicitantul nu deține acest document la depunerea cererii de finanțare, acesta se va depune cel târziu odată cu semnarea contractului de finanțare.

Toți indicatorii de proiect, incluși în auditul inițial, vor respecta criteriul diferenței dintre anul de referință 2021 și reducerea cu cel puțin 30% la sfârșitul perioadei de monitorizare a indicatorilor de rezultat, raportat la conturul energetic al proiectului prin raportul de audit energetic inițial, din anul în care proiectul devine operațional și vor fi conexați cu informațiile din studiul de fezabilitate. Fiecare procent suplimentar peste indicele de minim 30% și angajat conform auditului energetic inițial de către aplicant va fi punctat cu un număr suplimentar de puncte, conform grilei de evaluare tehnico-economică.

- declarație privind Conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, **anexa nr. 2 la schema de ajutor de stat**;

- **anexa nr. 2** - declarația de angajament privind depunerea avizelor până la semnarea contractului de finanțare, respectiv opis avize obținute și termenele comunicate de autoritățile responsabile;

- declarație privind Consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal, **anexa nr. 3**;

- declarație privind respectarea principiului DNSH și autoevaluarea realizată de solicitant, **anexa nr. 4**;

- **anexa nr. 5** - grila de evaluare administrative;

- **anexa nr. 6** - bugetul total de cheltuieli în proiect din care să rezulte costurile investiției în eficiența energetică, în cazul în care pot fi identificate ca o investiție separată în costurile totale de investiție;

- **anexa nr. 7** - declarația privind conflictul de interese.

- anexa nr. 8 - declarația privind eligibilitatea

- anexa nr. 9 - declarația de angajament

- anexa nr.10 - declarația privind ajutorul de stat
- anexa nr.11 - declarația privind dubla impunere
- anexa nr.12 - declarația privind TVA
- anexa nr. 13 - grila de evaluare tehnico economică

CAPITOLUL 4. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o Cerere de finanțare (anexa 1). Aceasta se va transmite prin sistemul informatic, împreună cu toate anexele solicitate și semnate de către reprezentantul legal al întreprinderii.

Ministerul Energiei va publica pe pagina electronică dedicată, în timp util, eventuale informații actualizate privind modalitatea de completare și/sau transmitere a documentelor.

4.1. Înregistrarea solicitantului în sistem

Înainte de demararea completării conținutului cererii de finanțare, solicitanții au obligația înregistrării în sistemul informatic, conform indicațiilor furnizate pe site-ul Ministerului Energiei.

4.2. Modalitatea de completare a Cererii de finanțare

Înainte de completarea formularului, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol.

În vederea completării Cererii de finanțare, trebuie avută în vedere anexarea tuturor documentelor menționate în prezentul ghid (Capitolul 3).

Important!

Solicitantul are obligația să verifice atașarea tuturor anexelor obligatorii la Cererea de finanțare, conform punctului 3.5 Documente și completarea grilei de evaluare administrativă, obligatorii în vederea evaluării eligibilității. În cazul în care se constată, la nivelul evaluării relevanței, maturității și sustenabilității, existența unor activități pentru care solicitantul nu a atașat anexele obligatorii specifice, documentele sunt ilizibile, incomplete sau nu sunt semnate, solicitantului i se va transmite o singură cerere de clarificare, cu termen de răspuns de 7 zile.

4.2.1. Obiectivele și rezultatele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu măsura I.5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial din cadrul PNRR și cu acțiunea de finanțare. Fiecărui obiectiv îi va fi atribuit un rezultat.

Toate obiectivele vor fi asociate cu rezultatele așteptate la măsura de investiții Investiția I.5 din cadrul PNRR și vor fi cuantificate în indicatorii de rezultat angajați prin auditul energetic inițial.

4.2.2. Context și justificare

Descrierea proiectului (se completează la secțiunea **Context și Justificare**) va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

- Contextul în care este propus proiectul;
- Informații privind proiectul (localizare, date tehnico-economice, indicatori de rezultat justificați prin auditul energetic pentru anul 2021, raportat la auditul energetic în care se angajează valorile indicatorilor privind reducerea consumului energetic, a intensității energetice și a GES, la finalul primilor 2 ani din perioada de monitorizare, factori interesați etc.).

Cerințele detaliate suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din **Anexa nr.1**.

În secțiunea **Justificare** vor fi enumerate etapele care necesită implementarea proiectului. Etapele identificate în această secțiunea vor fi corelate cu activitățile și rezultatele proiectului prezentate la secțiunea **Descrierea investiției**.

4.2.3 Sustenabilitate

Se va preciza modul în care proiectul se va autosuține financiar după încetarea finanțării solicitate prin Cererea de finanțare, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, fonduri, activități, orizont de timp).

4.2.4 Relevanță

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului în raport cu următoarele aspecte:

- Contribuția la Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice;
- Contribuția la Inițiativele emblematiche prevăzute la punctele 1 și 2, Capitolul IV din **Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă, Comunicarea Comisiei din 17.09.2020**,
- Corelările cu legislația națională și europeană în domeniu, precum:

- Directiva 2018/2001/UE a Parlamentului European și a Consiliului, privind eficiența energetică,
- Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică cu modificările și completările ulterioare,
- DIRECTIVA (UE) 2019/944 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE

4.2.5 Riscuri

În cadrul acestui capitol vor fi identificate riscurile care pot să împietzeze asupra implementării proiectului în calendarul propus, cum ar fi, de exemplu, întârzieri în procedura de achiziție publică.

Pentru riscurile identificate vor fi propuse măsuri de reducere a riscului.

4.2.6 Complementaritate

Informațiile care vor fi evaluate în capitolul complementaritate permit Ministerului Energiei atât evaluarea capacității solicitantului de a implementa proiecte, cât și verificarea posibilei duble finanțări. În temeiul prevederilor Ordonanței de urgență nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate.

Descriere succintă a complementarității cu alte fonduri obținute (dacă există, doar conform actelor normative în temeiul cărora au fost obținute) și a contribuției în privința stabilirii unor indicatori similari, precum reducerea consumului de energie, reducerea GES sau a intensității energetice la nivel național (aceasta este doar o prezentare orientativă și nu reprezintă un cumul al indicatorilor din alte programe de finanțare, cu obiectivele Măsurii de investiții I.5 - Schemă de stimulare a eficienței energetice în industrie și creșterea gradului de reziliență).

4.2.7 Aplicarea principiilor orizontale

Respectarea cadrului legal este obligatorie pentru orice solicitant sau beneficiar de finanțare din fondurile UE. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea principiilor prevăzute în Pilonul european al drepturilor sociale (disponibil la https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro).

În cadrul proiectului se va face o descriere a modului în care proiectul respectă legislația (acte normative, politici publice) în domeniul **egalității de șanse și dezvoltării durabile**.

Șanse egale:

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Pentru a promova egalitatea de gen, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, principiul egalității de șanse și de tratament trebuie încorporat ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al unui proiect: definire și planificare, implementare, monitorizare și evaluare.

Proiectul trebuie să descrie acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare și, mai ales, cerințele pentru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Secțiunea aferentă din Cererea de finanțare va detalia modul în care legislația aplicabilă va fi respectată în selecția membrilor UIP/Echipei de management de proiect și a experților implicați în implementarea proiectului, precum și ulterior în activitatea întreprinderii.

Se va detalia modul în care legislația privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități se aplică și va fi respectată în realizarea investiției.

Dezvoltarea durabilă:

În linie cu principiul DNSH "do not significant harm", menționat în anexa DNSH la PNRR pentru investiția I.5 din cadrul Componentei C6. Energie, proiectul va promova dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin finanțarea unor activități orientate direct spre susținerea acesteia, urmărind în principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor, prevenirea și gestionarea riscurilor, ca de exemplu:

- utilizarea unor echipamente eficiente energetic și cuantificarea rezultatelor asupra consumului de energie și a emisiilor de CO₂;
- utilizarea de materiale prietenoase cu mediul (ecologice sau reciclate) și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acesteia,
- se vor utiliza echipamente și componente cu durabilitate și reciclabilitate ridicate, care pot fi demontate și pregătite pentru reciclare în mod facil;

Secțiunea aferentă dezvoltării durabile va detalia aspectele legate de impactul pozitiv al implementării de echipamente de monitorizare a consumului de energie asupra celorlalte aspecte de mediu.

4.2.8 Descrierea investiției

Descrierea proiectului va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

- Componentele și activitățile investiției, și modul în care răspunde etapelor identificate;
- Date generale privind investiția propusă;
- Se vor descrie principalele componente ale proiectului, corelat cu măsurile identificate și propuse spre rezolvare în proiect și cu cauzele acestora, detaliate pe activități și corelate cu bugetul proiectului;
- Se vor depune fișele tehnice de catalog privind respectarea standardelor europene în vigoare (privind protecția mediului și BAT) ;
- Se va descrie stadiul obținerii aprobărilor, autorizațiilor, avizelor prevăzute de legislația în vigoare și necesare pentru implementarea proiectului.

Cerințele specifice suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din Anexa nr.1.

4.2.9 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) și respectarea principiului DNSH

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt de tipul celor prevăzute în Anexa I sau în Anexa II a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (Directiva EIM). Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile competente pentru protecția mediului.

Atenție!

În ceea ce privește respectarea principiului DNSH, solicitantul va avea în vedere conformarea cu prevederile aferente măsurii I.5 din Anexa DNSH la PNRR, Componenta C6. Energie, publicată pe site-ul MIPE la adresa: <http://mfe.gov.ro/pnrr/>, Comunicarea Comisiei - Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01) și cu Regulamentul delegat (UE) al Comisiei [C (2021) 2800/3] și cu Regulamentul privind taxonomia (UE) (2020/852) și Regulamentul delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu.

În etapa de verificare administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare Ministerul Energiei va verifica conformitatea cu principiul DNSH pe baza declarației pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea principiului DNSH, a autoevaluării în acest sens (anexa nr. 4 la prezentul ghid), precum și a celorlalte documente justificative anexate la cererile de finanțare.

Totodată, în cadrul cererilor de finanțare se va descrie modul în care va fi respectat principiul „Do not significant harm” (DNSH) pe toată perioada de implementare a proiectului, precum și pe durata întregului ciclu de viață a investiției.

Cererea de finanțare care va fi depusă de potențialii beneficiari va exclude sprijinul pentru active și activități care se încadrează în următoarea listă de activități:

- (i) activitățile legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval;
- (ii) activitățile din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante 3;
- (iii) activitățile legate de depozite de deșeuri, incineratoare 4 și instalații de tratare mecanobiologică a deșeurilor 5; și
- (iv) activitățile în cadrul cărora eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate dăuna mediului.

În cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența investițiilor asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, după caz. Aceste măsuri de adaptare vor contribui la sporirea rezistenței la schimbările climatice, la condițiile meteorologice extreme și la alte dezastre naturale.

Având în vedere principiul DNSH, în ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor de construire/montaj/dezafectare, beneficiarul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții/montaj și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 din Lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE), preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

Beneficiarul va urmări limitarea generării de deșeuri în procesele legate de construcții și demolări, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări și luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile și utilizând demolări selective pentru a permite îndepărtarea și manipularea în siguranță a substanțelor periculoase și pentru a facilita reutilizarea-reciclarea de calitate prin îndepărtarea selectivă a materialelor, folosind sistemele de sortare disponibile pentru deșeurile de construcții și demolări.

În ceea ce privește biodiversitatea și ecosistemele, solicitantul se va asigura că proiectul nu va fi implementat pe următoarele tipuri de terenuri:

(i) terenuri arabile și terenuri cultivate cu un nivel moderat până la ridicat de fertilitate a solului și biodiversitate sub pământ, astfel cum se menționează în studiul LUCAS al UE, ce poate fi accesat la adresa: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Land_usecoverareaframesurvey\(LUCAS\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Land_usecoverareaframesurvey(LUCAS))

(ii) terenurile verzi cu o valoare recunoscută a biodiversității ridicate și terenurile care servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) enumerate pe Lista roșie europeană sau pe lista roșie a IUCN (<https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/>);

(iii) terenuri forestiere (acoperite sau nu de arbori), alte terenuri împădurite sau terenuri care sunt acoperite parțial sau integral sau destinate a fi acoperite de arbori, chiar și în cazul în care acești arbori nu au atins încă dimensiunea și acoperirea care urmează să fie clasificate ca păduri sau alte terenuri împădurite, astfel cum sunt definite în conformitate cu definiția FAO a pădurilor.

În etapa de verificare administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare Ministerul Energiei va verifica existența declarației pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea principiului DNSH.

Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) vor asigura totodată consultarea publicului interesat pe parcursul derularii procedurii implementării prevederilor legale aplicabile.

Documente necesare la depunerea Cererii de finanțare (după caz)

- Actul de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (Decizie de încadrare/Acord de mediu)/Aviz Natura 2000 (unde va fi cazul);
 - Declarația pentru siturile Natura 2000/Studiu de evaluare adecvată (după caz);
 - Calendarul privind derularea procedurii de emitere a actului de reglementare elaborat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (unde este cazul);
 - Rezumatul fără caracter tehnic (dacă procedura se finalizează cu emiterea Acordului de Mediu);
 - Raportul EIM (unde este cazul).
-
- În mod excepțional, în cazul în care procedura pentru obținerea actului de reglementare este încă în derulare, la momentul depunerii cererii de finanțare solicitantul trebuie să facă dovada depunerii la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea actului de reglementare pentru protecția mediului. În cazul în care, ulterior depunerii cererii de finanțare, intervin costuri suplimentare în devizul proiectului, în cadrul procedurii de obținere a actului de reglementare pentru protecția mediului, acestea vor fi suportate integral de către solicitant.
 - De asemenea, dacă Declarația pentru siturile Natura 2000/Avizul Natura 2000 (după caz) nu este depusă/depus odată cu cererea de finanțare, solicitantul trebuie să facă cel puțin dovada depunerii la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea acestui document, iar în etapa de contractare este obligatorie Declarația pentru siturile Natura 2000/Avizul Natura 2000.

În etapa de contractare, solicitantul trebuie să prezinte Declarația pentru siturile Natura 2000/Avizul Natura 2000 și actul final de reglementare pentru protecția mediului, (în situația în care acestea nu au fost depuse odată cu cererea de finanțare) împreună cu Certificatul de urbanism și Avizul de gospodărire ape.

Actul de reglementare pentru protecția mediului și Declarația pentru siturile Natura 2000/Avizul Natura 2000 se depun odată cu cererea de finanțare sau în perioada de contractare, iar nedepunerea acestora atrage respingerea proiectului.

4.2.10 Studiul de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va elabora conform prevederilor HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (anexa privind elaborarea unui Studiu de fezabilitate), cu modificările și completările ulterioare și va avea la bază necesitatea dezvoltării proiectului și caracteristicilor tehnice, comparând soluțiile alternative mai detaliate, în vederea asigurării alegerii soluțiilor celor mai eficiente.

*

La elaborarea studiului de fezabilitate, prevederile HG nr. 907/2016 vor fi adaptate proiectului depus, în raport cu anvergura și profilul investiției (tipul de echipamente).

Studiul de fezabilitate va analiza cel puțin două opțiuni tehnice. Ambele opțiuni vor fi analizate din toate punctele de vedere și descrise în conformitate cu cerințele prezentului ghid, din perspectiva tipurilor de investiții eligibile și a restricțiilor privind cheltuielile eligibile din perspectiva ajutorului de stat.

Opțiunile tehnice trebuie analizate și comparate din perspectiva costurilor de investiții și de instalare (la valoare actualizată netă).

Este obligatoriu ca SF să conțină următoarele documente necesare realizării etapei de evaluare tehnico- financiară:

- Informații generale privind obiectivul de investiții
- Situația existentă și necesitatea realizării obiectivului/proiectului de investiții
- Particularități ale amplasamentului
- Descrierea din punct de vedere tehnic, constructiv și tehnologic
- Costurile estimative ale investiției
- Studii de specialitate (după caz)
- Grafic de realizare a investiției
- Prezentarea cadrului de analiză, inclusiv specificarea perioadei de referință și prezentarea scenariului de referință
- Analiza vulnerabilităților cauzate de factori de risc
- Sustenabilitatea realizării obiectivului de investiții
- Analiza financiară, inclusiv calcularea indicatorilor de performanță financiară: fluxul cumulat, valoarea actualizată netă, rata internă de rentabilitate; sustenabilitatea financiară

- Analiza economică*3), inclusiv calcularea indicatorilor de performanță economică: valoarea actualizată netă, rata internă de rentabilitate și raportul cost-beneficiu sau, după caz, analiza cost-eficacitate
- Analiza de riscuri, măsuri de prevenire/diminuare a riscurilor
- Scenariul/opțiunea tehnico-economic(ă) optim(ă), recomandat(ă)
- Principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții
- Prezentarea modului în care se asigură conformarea cu reglementările specifice funcțiunii preconizate din punctul de vedere al asigurării tuturor cerințelor fundamentale aplicabile construcției, conform gradului de detaliere al propunerilor tehnice
- Nominalizarea surselor de finanțare a investiției
- Acorduri și avize
- Implementarea investiției
- Fișele de date exclusiv tehnice pentru echipamentele propuse de proiect, stabilite de elaboratorul SF și creditate cu performanța tehnică recomandată și analizată la ACB. Fișele trebuie să conțină suficiente date tehnice pentru a se putea încadra echipamentele într-o categorie distinctă și a se justifica prețul de achiziție indiferent de origine.

În cadrul analizei de sustenabilitate, se va indica și fluxul de numerar cumulat pe fiecare an de analiză.

4.2.11 Analiza Cost- Beneficiu

Pentru a evalua viabilitatea financiară și economică a proiectelor de investiții depuse în cadrul acestui apel, toate aplicațiile de finanțare vor trebui să fie însoțite de analiza cost-beneficiu, elaborată în conformitate cu cerințele Ghidului privind Analiza Cost-Beneficiu a proiectelor de investiții, întocmit de Comisia Europeană. Componentele analizei Cost-Beneficiu sunt:

- a) Prezentarea contextului;
- b) Definirea obiectivelor;
- c) Identificarea proiectului;
- d) Rezultatele studiilor de fezabilitate, însoțite de o analiză a cererii și a opțiunilor sau prezentarea proiectului tehnic, după caz;
- e) Analiza financiară;
- f) Analiza economică;
- g) Evaluarea riscurilor.

Calculul valorii de finanțare nerambursabile se va face cu respectarea celor precizate în Cap. 1.7 din prezentul ghid și conform Grilei I de evaluare tehnico-economică.

a) Prezentarea contextului

La această secțiune, solicitanții vor trebui să furnizeze informații succinte și relevante cu privire la definirea contextului social, economic, politic și instituțional în care proiectul va fi implementat. Definirea clară a contextului este relevantă în argumentarea nevoilor și constrângerilor care au stat la baza deciziei de investiție, precum și în stabilirea tendințelor viitoare, în special cele legate de cererea pentru produsele/serviciile rezultate în urma implementării proiectului.

b) Definirea obiectivelor

La această secțiune, solicitanții vor defini obiective clare pentru proiect, în scopul de a verifica dacă investiția răspunde unei nevoi existente și de a evalua rezultatele și impactul proiectului. Descrierea generală va fi însoțită de auditul energetic comparativ (comparare cu anul 2021), care va cuprinde analiza reducerii consumului de energie, a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a intensității energetice.

c) Identificarea proiectului

La această secțiune, solicitanții vor avea în vedere următoarele aspecte:

- proiectul trebuie să fie în mod clar o unitate de analiză independentă. Acest lucru implică faptul că, în unele situații, anumite sub-proiecte sau faze ale unui proiect trebuie apreciate ca un singur proiect în scopul elaborării analizei cost-beneficiu. Astfel, în cazul în care cofinanțarea UE se solicită doar pentru anumite etape, urmând ca celelalte etape să fie finanțate de alți investitori/finanțatori, analiza-cost beneficiu trebuie elaborată pentru întregul proiect;
- precizarea aspectelor care țin de capacitatea financiară, tehnică și instituțională a solicitantului (exemple: regimul TVA, existența subvențiilor de exploatare, aspectele contractuale în cazul în care investiția va fi operată de o altă entitate decât Solicitantul, sursele de finanțare pentru contribuția Solicitantului, etc);
- identificarea și descrierea grupului țintă vizat de implementarea proiectului.

d) Rezultatele studiilor de fezabilitate/proiectelor tehnice, însoțite de o analiză a cererii și a opțiunilor.

La această secțiune, solicitanții vor furniza informații cu privire la:

- Analiza cererii curente și viitoare/analiza indicatorilor actuali și a celor estimați, raportat la indicatorii de rezultat, ca urmare a implementării proiectului.
- Analiza de opțiuni;
- Concluziile studiului de fezabilitate (prezentarea pe scurt a soluției tehnice, valoarea, graficul de implementare a lucrărilor);

- Aspecte de mediu (evaluarea impactului reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, etc).

e) Analiza financiară

Scopul elaborării analizei financiare este de a:

- Evalua profitabilitatea investiției;
- Evalua profitabilitatea proiectului din perspectiva proprietarului (în condițiile cofinanțării UE);
- Verifica sustenabilitatea financiară a proiectului.

Metodologia utilizată este analiza fluxului de numerar actualizat, care presupune:

- Se iau în considerare doar fluxurile de numerar, respectiv valoarea reală de numerar plătită sau primită pentru proiect. Prin urmare, elementele contabile asimilate, de exemplu rezervele de amortizare și fondurile de rezervă nu trebuie incluse în analiza financiară.
- Se vor lua în considerare numai fluxurile de numerar din anul în care apar și vor fi proiectate pe o perioadă de referință de 10 ani pentru sectorul energie, care include și perioada de implementare a proiectului.
- În situația în care durata de viață economică utilă a proiectului depășește perioada de referință, se va lua în considerare și o valoare reziduală. Valoarea reziduală se determină prin calcularea valorii actuale nete a fluxurilor de numerar pentru durata de viață rămasă a proiectului (diferența dintre durata de viață economică utilă și perioada de referință). Valoarea reziduală a investiției este inclusă în analiza fluxului de numerar actualizat numai dacă veniturile depășesc costurile de operare și mentenanță a investiției.
- Venitul net actualizat al proiectului se calculează prin deducerea costurilor actualizate din veniturile actualizate și, dacă este cazul, prin adăugarea valorii reziduale a investiției. Analiza financiară trebuie elaborată din perspectiva proprietarului. În cazul în care proprietarul și operatorul sunt entități diferite, trebuie să se efectueze o analiză financiară consolidată, care exclude fluxurile de numerar între proprietar și operator.
- Analiza financiară ar trebui să fie efectuată la prețuri constante (cu prețuri fixate pe baza unui an de referință), dar evoluțiile preconizate ale prețurilor relative pentru inputuri cheie în proiect ar trebui luate în considerare în cadrul evaluării de risc
- Analiza financiară trebuie elaborată ținând cont de principiul incremental, respectiv de faptul că evaluarea impactului proiectului se realizează prin compararea a două scenarii:
 - Scenariul fără proiect;
 - Scenariul cu proiect - proiecția fluxurilor de numerar în situația implementării prezentului proiect.

Etapele elaborării analizei financiare sunt:

i. Evaluarea rentabilității financiare a investiției

Rentabilitatea financiară a unei investiții este evaluată prin estimarea valorii actualizate nete financiare și a ratei de rentabilitate financiară a investiției [VANF/C și RRF/C]⁹. Acești indicatori compară costurile de investiție cu veniturile nete și stabilesc în ce măsură veniturile nete ale proiectului sunt în măsură să ramburseze investițiile, indiferent de sursele de finanțare.

Indicatorii rentabilității financiare a investiției se calculează pe baza fluxului de numerar net incremental, care se calculează ca diferență între fluxul de numerar net generat de scenariul cu proiect și fluxul de numerar net generat de scenariul contrafactual (fără proiect)..

Fluxul de numerar net reprezintă diferența dintre intrările de numerar și ieșirile de numerar.

Datele necesare, recomandate în proiecția fluxurilor de numerar, sunt:

Ieșiri de numerar

- **Costurile de investiție totale** - includ atât costurile de capital cât și costurile legate de implementarea proiectului care nu vor fi capitalizate (exemple: costuri cu pregătirea documentațiilor de finanțare, costuri cu managementul proiectului, costuri de publicitate și informare, costuri cu auditul proiectului, etc);
- **Costurile de înlocuire** - includ costurile cu înlocuirile de echipamente cu durata de viață economică mai mică decât perioada de referință a proiectului;
- **Costurile de operare** - includ toate costurile generate de operarea și întreținerea noii infrastructuri. Solicitanții trebuie să identifice o structură detaliată și suficient de completă a costurilor de operare și să furnizeze informații detaliate cu privire la ipotezele de bază avute în vedere în dimensionarea lor cantitativă și prognoza pe întreaga perioadă de referință a proiectului.

Se recomandă evidențierea costurilor de operare și mentenanță pe componente variabile și fixe. Pentru costurile fixe se vor lua în calcul (fără a fi exhaustivă recomandarea): costuri cu întreținerea și reparațiile, costurile cu personalul, costurile administrative, costurile cu redevența și alte costuri cu taxe și licențe de operare. În cazul costurilor variabile, se vor furniza informații detaliate cu privire la calculul consumului de energie primară, fundamentat pe baza randamentului global al echipamentelor și al consumului propriu de energie electrică (conform concluziilor bilanțului termoeenergetic) precum și ipoteze cu privire la evoluția prețurilor la materia primă, costurile

⁹ Valoarea actualizată netă financiară (VANF) reprezintă suma care rezultă după ce costurile de investiție, de funcționare și de înlocuire preconizate (actualizate) ale proiectului sunt deduse din valoarea actualizată a veniturilor preconizate. Rata de rentabilitate financiară (RRF) este rata de actualizare care determină o VANF egală cu zero.

cu certificatele CO₂ fundamentate pe calculul de emisii CO₂, costuri materiale, costuri cu utilitățile, costuri cu serviciile prestate de terți.

Intrări de numerar

- Veniturile din operare - includ intrările de numerar plătite direct de utilizatori pentru bunurile sau serviciile din cadrul operațiunii, cum ar fi taxele/tarifele suportate direct de utilizatori pentru utilizarea infrastructurii, vânzarea sau închirierea de terenuri sau clădiri ori plățile pentru servicii. Veniturile vor fi determinate pe baza cantităților vândute sau a serviciilor prestate/a economiilor la costurile de funcționare generate de operațiune previzionate pe perioada de referință a proiectului și pe baza prețurilor specifice, având în vedere concluziile analizei cererii/analizei consumului propriu.

Pentru fundamentarea indicatorilor, se recomandă luarea în calcul a următoarelor aspecte:

- Evoluția consumului de energie, a emisiilor de GES și a intensității energetice;
- Consumul specific pe tip de consumator și evoluția acestui indicator în condițiile introducerii măsurilor de eficiență energetică;
- Evoluția indicatorilor economici relevanți și a altor factori care influențează aceste evoluții.

Pentru fundamentarea consumului propriu, se recomandă luarea în calcul a:

- consumului actual și prognozat pe perioada de referință;
- evoluției indicatorilor macroeconomici relevanți și a altor factori care influențează consumul de energie electrică.

Pentru fundamentarea prețurilor, următoarele aspecte trebuie avute în vedere:

- principiul „poluatorul plătește”, ținând seama de caracterul rezonabil al acestora;
- principiul recuperării integrale a costurilor care în cazul proiectelor care vizează producția de energie trebuie reconciliat cu analiza suportabilității de plată a beneficiarilor finali;
- aplicarea subvențiilor de preț conform reglementărilor în vigoare;
- modalitatea stabilirii prețurilor sau tarifelor (pe piață, bilaterale, reglementate) la energia electrică produsă și livrată în Sistemul Energetic Național.

Valoarea indicatorilor de rentabilitate financiară ai investiției arată capacitatea veniturilor nete generate de proiect de a acoperi costurile de investiții, indiferent de modalitatea în care acestea sunt finanțate.

Interpretarea indicatorilor de rentabilitate financiară ai investiției se face în funcție de valorile de referință existente:

- Valoarea indicatorului RRF/C indică dacă: cofinanțarea UE nu depășește valoarea monetară ce face proiectul rentabil, pentru a nu genera un caz de suprafinanțare. Astfel, VANF(C) înainte de contribuția UE ar trebui să fie negativă și RRF(C) ar trebui să fie mai mică decât rata de actualizare folosită pentru analiză. Proiectele finanțabile în cadrul acestui ghid intrând sub incidența ajutorului de stat, interpretarea indicatorilor financiari trebuie făcută prin referință la valorile considerate acceptabile de către investitori în domeniul/sectorul în care se implementează proiectul.

Atenție!

La calculul indicatorilor de rentabilitate financiară ai investiției trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

- Fluxurile financiare de natura dobânzilor și rambursărilor de credite se exclud din ieșirile de numerar ale proiectului pentru calculul indicatorilor de performanță ai proiectului. De asemenea, nu se iau în considerare impozitele, taxele și alte ieșiri de numerar care nu sunt legate de costurile de operare;
- Fluxurile de numerar de tipul subvențiilor, creditelor bancare, cofinanțarea UE nu sunt incluse în intrările de numerar ale proiectului.

ii. Determinarea contribuției maxime din fonduri europene

iii. Asigurarea viabilității (sustenabilității) financiare

Analiza de sustenabilitate financiară se bazează pe proiecții privind fluxul de numerar neactualizat.

Ea este utilizată, în principal, pentru a demonstra că proiectul va dispune de lichidități suficiente de la an la an pentru a-și acoperi întotdeauna costurile de investiție și operaționale pe parcursul întregii perioade de referință.

Principalele aspecte ale analizei de sustenabilitate financiară sunt următoarele:

- Sustenabilitatea financiară a proiectului este asigurată prin verificarea faptului că fluxul de numerar net cumulat (neactualizat) este pozitiv (sau egal cu zero) pentru fiecare an și pe parcursul întregii perioade de referință luate în considerare;
- Fluxurile de numerar nete care sunt luate în considerare în acest sens ar trebui

să țină cont de costurile de investiție, de toate resursele financiare (cofinanțare UE, credite bancare, subvenții, alocații bugetare), de veniturile în numerar, de costurile de operare și de înlocuire la momentul în care sunt plătite, de rambursările obligațiilor financiare ale entității precum și de aporturile de capital, dobânzi și taxele directe;

- să nu țină seama de valoarea reziduală decât dacă activul este lichidat în ultimul an de analiză luat în considerare.

Sustenabilitatea financiară a proiectului se va evalua în corelare cu:

- graficul de realizare a investiției versus proiecția lunară a fluxului de numerar pe perioada de realizare a investiției;
- planul de finanțare și sursele prevăzute, cu prezentarea detaliată a graficelor de rambursare a împrumuturilor, costul creditului, graficul cererilor de rambursare a cheltuielilor efectuate, versus proiecția anuală a fluxului de numerar pe perioada de operare.

4.2.12. Managementul de proiect

La nivelul tuturor proiectelor se va nominaliza un responsabil de proiect, care are rolul de manager de proiect.

În cazul în care se consideră necesar, se poate desemna o persoană de contact, care să asigure schimbul permanent de informații cu Ministerul Energiei. Persoana de contact poate să fie aceeași persoană cu managerul de proiect / responsabilul de proiect.

În vederea implementării proiectelor, beneficiarul, trebuie să facă dovada existenței unității de implementare a proiectului (UIP/echipei de proiect). Pozițiile din cadrul UIP/echipei pot fi ocupate sau vacante la depunerea proiectului, urmând ca la semnarea contractului de finanțare, toate pozițiile să fie ocupate.

În vederea implementării proiectelor, beneficiarul care se încadrează în categoria microîntreprinderi, întreprinderi mici va desemna o persoană responsabilă de proiect, aceasta calitate poate fi asimilată și de reprezentantul legal al întreprinderii. La momentul depunerii cererii de finanțare se va specifica echipa responsabilă (consultant, personal tehnic din cadrul societății, instalator, personal de decizie, personal cu atribuții tehnice/de consultanță din exteriorul întreprinderii, etc, fiind specificate atribuțiile fiecăruia în proiect).

Managementul proiectului, în toate etapele, poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizat). Unitatea de implementare a proiectului/echipa de proiect se constituie din:

- personalul propriu numit în componența UIP-ului/echipei de proiect, ce trebuie să îndeplinească funcțiile necesare implementării proiectului (management de proiect, financiar, achiziții, tehnic); aceste poziții trebuie ocupate la contractare;

- Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente expertizei tehnice proiectului.

Pentru stabilirea capacității de management și tehnice a proiectului, se vor analiza: responsabilitățile persoanelor să fie bine definite; nivelul de experiență în managementul de proiect al personalului să fie adecvat (studii de specialitate și participarea la proiecte de investiții similare); nivelul de experiență și calificare tehnică relevantă în domeniul energiei (studii de specialitate și participarea la proiecte similare). Auditerile energetice se vor reliza doar de către auditori energetici certificați de autoritatea competentă.

4.2.13. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli

Bugetul proiectului va fi defalcat pe ani și pe activități, conform formatului din Cererea de finanțare - anexa nr. 1 și anexa nr.6 .

În defalcarea bugetului pe ani se va ține cont de eventualele proceduri de achiziție și de durata acestora.

Planificarea propusă se poate transforma ulterior în calendarul cererilor de transfer ce vor fi anexe la contractul de finanțare.

4.2.14 Contribuția proiectului la tranziția verde

Solicitantul va completa contribuția proiectului la tranziția verde, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 241/2021.

CAPITOLUL 5. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE

5.1 Descriere generală

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se va desfășura prin apel competitiv conform prevederilor PNRR la nivelul direcției de specialitate din cadrul Ministerului Energiei. Pentru implementarea proiectului se va încheia un contract de finanțare între Ministerul Energiei și beneficiarul proiectului.

Etaplele parcurse de la depunerea cererii de finanțare până la semnarea contractului de finanțare sunt:

- verificarea administrativă și a eligibilității
- evaluarea tehnico-economică

- etapa precontractuală (depunerea documentelor aferente contractării ulterior notificării de aprobare a proiectului)
- semnarea contractului de finanțare.

5.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare

În cadrul acestei etape se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al cererii de finanțare, completarea tuturor câmpurilor acesteia și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Data limită de transmitere a cererii de finanțare și valabilitatea documentelor .
- Pentru verificarea conformității administrative și de eligibilitate a cererii de finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU, conform Grilei de evaluare administrativă (Anexa 5 la ghid).

În cazul în care informațiile oferite sunt neclare sau incomplete, se va transmite solicitantului o clarificare cuprinzând toate clarificările necesare, constatate urmare a evaluării, cu termen de răspuns de 7 zile lucratoare. În cazul în care răspunsul nu este complet, necorespunzător obiectului sau netransmis în termen, cererea de finanțare va fi respinsă. În cazul proiectelor care nu sunt considerate admisibile, solicitanții sunt notificați asupra motivelor respingerii.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se va solicita o singură clarificare pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 7 zile lucratoare.

Numai cererile de finanțare eligibile care îndeplinesc toate criteriile conformității administrative și de eligibilitate a cererii de finanțare, conform prevederilor ghidului, sunt admise în următoarea etapă (după solicitarea clarificărilor și completarea dosarelor), respectiv evaluarea tehnico-economică.

La finalizarea procesului de verificare a conformității administrative a ofertei, solicitantul va fi notificat privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate.

5.1.2 Evaluarea tehnico-economică a cererilor de finanțare

Punctajul total acordat proiectului reprezintă suma punctajelor acordate conform Grilei de evaluare tehnico-economică (Anexa 13 la ghid)

Punctajul minim pentru ca un proiect să fie eligibil pentru finanțare este de 12 puncte.

Cu ocazia evaluării proiectului, punctajul se acordă în funcție de reducerea valorilor celor 3 indicatori: consumul de energie, emisiile GES și intensitatea energetică. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Toate echipamentele trebuie să respecte normele privind eligibilitatea cheltuielilor și prevederile punctului 1.8.2. Beneficiarul se va asigura că resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli trebuie să fie transparent și coerent.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se va solicita o singură clarificare pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 7 zile lucrătoare.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va întocmi o notă de aprobare a finanțării. Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

5.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de respingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat. Contestațiile se depun în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea rezultatului, la sediul Ministerului Energiei, la adresa electronică comunicată sau prin platforma dedicată (Ministerul Energiei va publica informațiile utile în acest sens, în timp util, pe pagina de internet a ministerului, la secțiunea dedicată PNRR), conform informațiilor publicate pe pagina electronică a Ministerului Energiei.

Soluționarea contestațiilor se va face în termen de maxim 30 de zile calendaristice de la înregistrarea acestora.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului, adresa, funcția, numele și prenumele reprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat cererii de finanțare (codul proiectului din platforma electronică) și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă;
- Contestațiile trebuie să fie însoțite de o copie a comunicării, de către Ministerul Energiei, a rezultatului procesului de evaluare și selecție;
- Semnătura reprezentantului legal;
- Data formulării contestației.

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 30 de zile (calendaristice) de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 30 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei constituită pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul Ministerului Energiei. Contestatarul este notificat în scris asupra deciziei comisiei.

CAPITOLUL 6. CONTRACTAREA PROIECTELOR

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele selectate în urma apelului competitiv, Ministerul Energiei redactează lista proiectelor eligibile și a proiectelor care nu se înscriu pentru finanțare.

În urma aprobării listei, contractul de finanțare se transmite solicitanților declarați eligibili și aprobați în lista finală.

Solicitantul va încărca în sistemul informatic documentele solicitate în funcție de disponibilitatea sistemului electronic. Proiectul poate fi respins în cadrul acestei etape și se va transmite solicitantului o Notificare de respingere și motivele care au stat la baza acestei decizii, prin intermediul aplicației electronice,:

- documentația solicitată nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă în raport cu cerințele Ghidului (respectiv) sau nu se mai află în perioada de valabilitate;
- se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către Ministerul Energiei și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a contractului semnat.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Contactul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții Ministerului Energiei și reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării ultimei părți semnate.

Solicitantul are obligația de a semna electronic contractul de finanțare și de a-l returna în termenul solicitat de Ministerul Energiei (10 zile de la data primirii documentului) însoțit, eventual, de orice alt document solicitat odată cu transmiterea contractului. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a contractului de finanțare și de returnare la Ministerul Energiei, ministerul își rezervă dreptul de a respinge finanțarea contractului de finanțare.

După semnarea de către solicitant, contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentantul legal al Ministerului Energiei. Data încheierii contractului de finanțare este data ultimei semnături.

Beneficiarul se angajează să furnizeze datele privind beneficiarul real, conform art. 22 alin. 2 lit. d din Regulamentul (UE) 2021/241.

- la depunerea Cererii de finanțare se solicită prin Anexa 1 menționarea beneficiarului real, iar în procesul de contractare se impune, odată cu semnarea contractului de finanțare, beneficiarul să depună Declarația privind beneficiarul real al persoanei juridice (solicitantul de finanțare), document eliberat de ONRC și să completeze secțiunea dedicată beneficiarului real al destinatarului final (solicitantul de finanțare) din aplicația IT.

Totodată, beneficiarul se angajează să includă condițiile legate de DNSH în cadrul documentațiilor de atribuire a achizițiilor aferente proiectelor finanțate și să respecte acest principiu pe perioada de implementare/operare.

Beneficiarul are obligația de a menține investiția pe perioada valabilității contractului de finanțare și de a păstra documentele aferente proiectelor pe perioada prevăzută de art. 132 din Regulamentul financiar, respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări.

Beneficiarul este obligat să transmită Ministerului Energiei raportări privind progresul tehnic al investițiilor, date privind indicatorii, precum și orice alte informații suplimentare legate de contractul de finanțare încheiat, astfel încât acesta să poată realiza în termen util raportările către MIPE și celelalte autorități implicate, conform

prevederilor legale aplicabile PNRR. Termenele de transmitere a acestor raportări vor fi prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarii ajutorului de stat sunt obligați să păstreze, pentru o perioadă de 10 ani începând de la data ultimului ajutor plătit în cadrul schemei, toate documentele necesare și să țină o evidență specifică a ajutorului de care au beneficiat conform prezentei scheme. Procedura de contractare poate diferi de cea descrisă în Ghidul Solicitantului, în corelare cu funcționalitățile sistemului informatic. Prin urmare, va fi comunicată ulterior beneficiarilor.

Fiecare contract poate avea clauze suplimentare specifice sau poate fi actualizat cu ultimele modificări identificate a fi necesare de către Ministerul Energiei. Versiunea finală a contractului de finanțare (în special clauzele specifice și anexele) vor fi comunicate ulterior beneficiarilor.

Atenție!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

LINK-URI DIN LEGISLAȚIA APLICABILĂ

[Regulamentul Delegat \(UE\) 2021/2106](#) al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prin stabilirea indicatorilor comuni și a elementelor detaliate ale tabloului de bord privind redresarea și reziliența.

[Directiva 2012/27/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului (Directiva privind eficiența energetică)

[Anexa DNSH la PNRR](#), Componenta C6. Energie, publicată pe site-ul MIPE.

[Directivei 2010/75/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului (1) de a utiliza cele mai bune tehnici disponibile (BAT) și de a garanta că nivelurile de emisie a poluanților nu sunt mai ridicate decât nivelurile care s-ar fi înregistrat prin aplicarea BAT; în cazurile în care nivelurile emisiilor asociate BAT au fost definite în actele de punere în aplicare adoptate în temeiul Directivei 2010/75/UE, acele niveluri se vor aplica în sensul prezentului regulament, dacă nivelurile respective sunt exprimate ca interval, se va aplica limita în care se atinge BAT pentru prima dată.

[Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 124/2021](#) privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

[ISO 50001](#) - Sistemul de management și monitorizare energetică 50001